

Glasnik MIRA

Godište IV. • Broj 2 • Međugorje • Veljača 2009. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

Želim, dječice, da se svaki od vas
zaljubi u vječni život

Draga djeco!
I danas vas pozivam na molitvu. Neka vam molitva bude kao sjeme koje ćete staviti u moje srce, koje ću predati za vas svomu sinu Isusu za spas vaših duša. Želim, dječice, da se svaki od vas zaljubi u vječni život koji je vaša budućnost i da vam sve zemaljske stvari буду pomoći kako biste se približili Bogu Stvoritelju. Ja sam s vama ovoliko dugo jer ste na krivom putu. Samo uz moju pomoć, dječice, otvorit ćete oči. Puno je onih koji živeći moje poruke shvaćaju da su na putu svetosti prema vječnosti.
Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!
(25. siječnja 2009.)

Snimio: Tsvrtko Bojic

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik:
Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate: Informativni centar "Mir" Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14
Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22
IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjera:

2,5 KM/10 kn

Godišnja pretplata (12 brojeva)

BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;
Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
neretvanske županije pod brojem
R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudes, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

DUHOVNA OBNOVA - MEĐUGORSKA RAZDJELNICA

Mi se nalazimo na izvoru milosti. Osjećamo, međutim, kako je došlo do stanovita zamora, zahlađenja, splašnjavanja početnoga zanosa. Doživljavamo kako se rastače duhovna jezgra same župe. Kako nas zapljuškuje i zahvaća duh svijeta, protivan Duhu Isusa Krista. Svima nama treba obnova i obraćenja. Isus je najžešće riječi uputio upravo protiv mjesta u kojima se dogodi najviše njegovih čudesa, Kafarnaumu, Betsaidi i Korozainu. Oni bijahu svjedoci milosti i čudesnih znakova, ali se ne obratiše.

fra Tomislav Pervan

Upamćenju – svijeta, naroda, obitelji, pojedinaca – postoje nadnevni prema kojima se i od kojih se računa vrijeme. Oni su nešto kao razdjelnica i obratnica u povijesti. Tako bijaše s pojavom Isusa Krista na svjetskoj pozornici. Računamo vrijeme prije i poslije Krista. Jednako imamo i kroz cijelu potonju povijest stanovite nadnevke koji su utiskivali svoj neizbrisivi biljeg tijeku povijesti i ljudske misli. Ove se godine prisjećamo 800. obljetnice utemeljenja franjevačkog reda u Crkvi te Franje kao najznamenitije pojave u minulom tisućljeću.

Naši su stari govorili o 'prevratu' koji se zbio nakon onoga zlosretnog rata, kad

je na ovim prostorima zavladala komunistička strahovlast, a ti isti komunisti govorili su o 'oslobodenju'. I mislili su kako je njihova budućnost, kako će oni određivati sudbinu pojedinaca, obitelji i naroda, kako će moći izbrisati s lica zemlje vjeru i vjerojanje u Boga, kako će nas 'osloboditi' od vjerskih i povjesnih 'zabluda'.

Čvrsta vjera u obrani slobode

U međugorskoj se župi dogodila prijelomna, gotovo prevratna godina 1981. Povijest ove župe može se računati na vrijeme prije onih događaja vezanih uz tvrdnje mladih iz Bijakovića kako im se ukazuje Gospa te u vrijeme nakon te razdjelnice. Ta >>

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Fotografiju na naslovnici snimio fra Miljenko Šteko

POZVANI NA PUT SVETOSTI

Poruka za sadašnji trenutak

KORIZMA U ŽIVOTU SV. FRANJE

fra Miljenko Šteko

S GOSPOM U 21. STOLJEĆE

fra Ljudevit Rupčić

DUHOVNA OBNOVA U ŽUPI MEĐUGORJE

prof. dr. Tomislav Ivančić

RAZUMJETI MEĐUGORJE

Arnaud Dumouch

MEĐUGORJE JE ŽIVO EVANĐELJE

Fedele Cadamuro OCD

>> je godina povjesna razdjelnica, koja je bila nešto nalik biblijskom mohodu oko Jerihona. Prisjetimo se kako su Izraelci, nakon desetljeća lutanja pustinjom, došli pod utvrđeni grad Jerihon. Trebali su ga osvojiti, ali nisu mogli svojim silama. Danova su molili i obilazili utvrđeni grad, dok Jerihon na kraju nije na jeku trublja pao i urušio se. Svojim silama nisu to mogli, ali je došla pomoć s Neba, molitvama i mimo-hodnim pjesmama.

Slično se dogodilo i nakon onih prijelomnih događaja u ovoj župi. Oni bijahu nešto kao jerihonske trublje najave slobode i pada komunizma. Stariji se ovdje u župi dobro sjećaju zanosa prvih mjeseci i godina, ali i komunističkih odmazda i prijetnji. Ništa nas nije moglo smesti u čvrstoj vjeri i uvjerenju, svi smo bili jedinstveni u obrani, ali i molitvama da se konačno rodi sloboda na ovim prostorima.

Krajem osamdesetih urušio se komunizam, ali je domalo uslijedio rat sa svim svojim posljedicama. Točno na desetu obljetnicu početka bijakovsko-međugorskih događanja izbio je rat na prostorima bivše države. Marija je pak stalno pozivala na mir te molitvu za mir. Nije li možda i taj zlosretni rat posljedica neodzivanja na poruke s Neba, upravo kao što se događalo i za minulih ukazanja, primjerice u La Salettu, Fatimi, Kibehu?

Od vremena početaka god. 1981. stasao je u ovoj župi cijeli jedan naraštaj koji već stvara svoje obitelji i potomstvo. Broj župljana odonda se udvostručio, isto tako i broj obitelji. Međugorski su događaji dušebno zaštejeli i urezali se u život Crkve, cjelokupne, svjetske – katoličke. Vremenom je – unatoč tolikim osporavanjima – ovo postalo veliko hodočasničko mjesto, tiha želja i san mnogih vjernika u svijetu, koji bi tako rado ovamo hodočastili.

Ne ostavljajmo prvu ljubav

Mi se nalazimo na izvoru milosti. Osjećamo, međutim, kako je došlo do stanovita zamora, zahlađenja, splašnjavanja početnoga zanosa. Ništa nova pod suncem. Iste tijekove možemo slijediti u cjelokupnoj Bibliji, i u Starom i u Novom zavjetu. Prorok Jeremija dovikuje svojim suvremenicima: "Ovako govori Gospodin Bog: Stanite na negdašnje putove, raspitajte se za iskonske staze: Koji put vodi k dobru? Njime podite i naći ćete spokoj dušama svojim! Ali oni rekoše: 'Ne želimo ići'" (Jer 6,16).

I mi bismo se morali okrenuti onome prvom oduševljenju, svojoj prvoj ljubavi. Vidjelac iz Knjige Otkrivenja u pismu hladnoj Crkvi u Efezu poručuje: "Znam tvoja djela, tvoj trud i tvoju postojanost... Ustrajan si i prepatio si zbog Imena mojega i nisi sustao. Ali ti predbacujem: ostavio si svoju prvu ljubav. Prema tome, sjeti se odakle si pao, obrati se i opet počni činiti prva djela! Inače, doći ću i ukloniti tvoj svjećnjak s njegova položaja!" (Otk 2,2-5). Jest, prepatili smo mnogo toga zbog Njegova Imena, nismo ni sustali. Nu, nismo li ostavili svoju prvu Ljubav? Svi dobro znamo što znači ostati u mraku kad nestane struje. A pogotovo u duhovnom mraku, bez orijentacije.

Doživljavamo kako se rastače duhovna jezgra same župe. Kako nas zapljuškuje i zahvaća duh svijeta, protivan Duhu Isusa Krista. Svima nama treba obnova i obraćenja. Isus je najžeće riječi uputio protiv mjesta u kojima se dogodi najviše njegovih čudesa, Kafarnamu, Betsaidi i Korozainu. Oni bijahu svjedoci milosti i čudesnih znakova, ali se ne obratiše. Stoga smo i mi odlučili krajem siječnja održati u župi višednevnu duhovnu obnovu, koju je predvodio nama znani prof. dr. Tomislav Ivančić. On je u župi nazočan još od davne 1982., pomno je pratilo sva zbivanja u ovoj župi, duhom je i srcem vezan uz duhovna gibanja koja su potekla odavle, iz međugorske župe. Ovdje je već imao duhovne obnove i toliko je puta nastupao na seminarima i pro-

I mi bismo se morali okrenuti onome prvom oduševljenju, svojoj prvoj ljubavi. Vidjelac iz Knjige Otkrivenja u pismu hladnoj Crkvi u Efezu poručuje: "Znam tvoja djela, tvoj trud i tvoju postojanost... Ustrajan si i prepatio si zbog Imena mojega i nisi sustao. Ali ti predbacujem: ostavio si svoju prvu ljubav. Prema tome, sjeti se odakle si pao, obrati se i opet počni činiti prva djela! Inače, doći ću i ukloniti tvoj svjećnjak s njegova položaja!" (Otk 2,2-5).

povijedao s oltara, u našemu Glasniku bio nazočan kroz mnoge razgovore u kojima je nedvojbeno potvrdio kako je ovdje u Međugorju milost i Nebo na djelu.

On nas je rukom i riječu iskusnika pokušao približiti Gospodinu i Njegovoj Majci. Na nama je iskoristiti dar milosti i Duha, moliti za blagoslov i bogate plodove te obnove, odazvati se i pomno pratiti što danas Duh poručuje župi Međugorje. Bez Božjega Duha nemoguće je imati blagoslov u životu i radu. Znamo koliko nam je s Neba dano, znamo koliko smo toga vremenom obećivali i obećali, ali isto tako znamo što je i nama obećano, ustrajemo li na Božjem i Marijinu putu. Sjetimo se samo apostolskih i kršćanskih početaka.

Prijateljstvo s Isusom

Pred Velikim vjećem apostoli su jednostavno priznali kako ne mogu šutjeti o onome što su vidjeli i čuli (usp. Dj 4,20). Apostoli se nisu dali smesti, a smetnje i zapreke s kojima su se suočavali bivale su samo novim prigodama govoriti o onome što su doživjeli i iskušili s Isusom. I tako su se rodile misije. Bez ičje pomoći, osim one s Neba. Nitko nije nikoga prisiljavao postati vjernikom, kršćaninom. Kršćanstvo se širilo i proširilo osobnim svjedočanstvom i djelovanjem Duha Svetoga, koji je otvarao vrata i srca za Radosnu vijest.

Rana Crkva, prvi kršćani, izgavarali su odlučno svoj 'ne' svjetu i grijehu, i svoj 'da' Isusu Kristu, punini života, životu što ga je Isus obećao svojima, životu koji su ljudi doživljavali kao sreću i smisao. Isus ih nije razočarao, i zato su mogli podnijeti progone i mučeništva.

I ako bismo htjeli sažeti svoja iskustva s Isusom i Marijom u jednu temeljnu melodiju, onda bismo je mogli imenovati riječju 'prijateljstvo'. To je ona crvena nit koja se provlači kroz sve ove godine. Isus nas poziva u svoje društvo, on nas čini svojim prijateljima, to je prijateljstvo veliko blago, utjeha i radost. I to nam pomaže prihvati njegov poziv koji je uputio prvim učenicima: "Dodata i vidjet ćete!" (usp. Iv 1,39).

Prijateljstvo s Isusom uključuje da mu vjerujemo, da se u nju pouzdajemo, njegovu riječ slušamo, njega u pričesti primamo, njemu se u euharistiji klanjam, njegovo društvo tražimo, da tražimo vrijeme i mjesto za susret s njime. Pa i nakon grijeha i otpada, upravo kao Petar koga je Isus pogledao, a on gorko zaplakao i stao lijevati suze okajnice (usp. Lk 22,61sl.). To je jedinstveni pogled Prijatelja, ali i Majke. Isplati se biti i ostati na tome putu. I biti kvasac koji će zahvaćati i mijenjati ljudе što navraćaju ovamo, u potrazi za Bogom.

POZVANI NA PUT SVETOSTI

Kad Gospa poziva na molitvu, tu se prije svega misli na zajedničku molitvu u obitelji. Najljepša je ona molitva koju zajedno molimo s Gospom i idemo putem koji vodi k našem Spasitelju, spasenju i spasenju svijeta.

Molitva je najlakši način da susretimo Isusa, koji je smisao našeg života. Onaj koji moli nikada ne gubi nadu, pa ni onda kada se nađe u teškim situacijama ili čak, ljudski gledano, u bezizlaznom položaju.

Pozivam vas na molitvu

U povijesti Crkve bilo je mnoštvo izvanrednih primjera molitve koja je bila žarča što su bili teži uvjeti života. Dovoljno je spomenuti se, da tako kažemo, modernih svetaca – Edith Stein i Maksimilijana Marije Kolbea, koji su svoje životne završili u koncentracijskom logoru u Auschwitzu. Edith Stein tri dana prije svoje smrti, već spremna na sve, kaže: "Sve do sada sam mogla dobro moliti", i nastavlja s moli-

tvom: "Zdravo križu, nado jedina". Molitva je bila snaga koja ju je jačala u najtežim trenutcima života. Slično je bilo i s Maksimilijanom Kolbeom koji, da bi spasio život drugoga čovjeka, svjesno ide u smrt. Umirre u zatvoru 1941. godine. Posljednje njege riječi bile su zaziv: Zdravo, Marijo.

Osnovni uvjeti ispravne molitve su: ljubav iznad svega, iskrenost, poniznost i hrabrost da dođemo do Gospodina. Gospa nas u poruci od 25. siječnja ove godine, kao i toliko puta do sada, poziva na molitvu. Ujedno nam daje i odgovor zašto nas poziva: jer će molitva biti "kao sjeme koje ćete staviti u moje srce, koje će ja predati za vas mome sinu Isusu za spas vaših duša". Put spasenja je put molitve. Kad Gospa poziva na molitvu, tu se prije svega

misli na zajedničku molitvu u obitelji. Najljepša je ona molitva koju zajedno molimo s Gospom i idemo putem koji vodi k našem Spasitelju, spasenju i spasenju svijeta. Put molitve je put koji nas vodi k Isusu. Zato je bitno moliti srcem, a to znači moliti cijelim bićem.

Zaljubite se u vječni život

Mi rijetko razmišljamo o vječnom životu, premda je čovjek stvoren za vječni život u zajedništvu Božje ljubavi, jer: "Bog hoće da se svi ljudi spase" (7 Tim 2,4). Treba imati na umu i poznate riječi sv. Augustina: "Bog te je stvorio bez tebe, ali te ne će spasiti bez tebe, bez tvoga sudjelovanja". Postoje različite prepreke koje stoje na našem putu prema vječnosti. Prije svega, to su ovozemaljske stvari koje su kao mrena na našim očima koja nam ne dopušta da se zaljubimo u vječni život, koji je naša budućnost. Čitajući Knjigu postanka vidimo kako je Bog pozvao čovjeka da mu bude suradnik na zemlji. Čovjek je od Boga primio zapovijed da sebi podloži zemlji: "Plodite se i množite i napunite zemlju i sebi je podložite..." (Post 1,28). Mi smo pozvani služiti se, a ne robovati stvarima kao što su televizor, mobitel, novine, namještaj, automobil i tako dalje. Naša domovina nije na zemlji. Mi smo ovde samo prolaznici. Pozvani smo ne samo

da kralujemo i vladamo zemljom, nego i da se na njoj spremamo za vječnost. Vrata kraljevstva Božjega su svima otvorena jer na putu spasenja nema povlaštenih. "Put u vječni život svima je otvoren, ali je uzak jer je zahtjevan; zahtjeva zauzimanje, odricanje, mrtvljenje vlastite sebičnosti" – poučava nas papa Benedikt XVI.

Iako je put u nebo uzak i zahtjevan, istodobno je otvoren svima koji žele naslijediti Krista. Ne bismo smjeli pasti u napast pa pomisliti kako su za spasenje dovoljna samo dobra djela. Djela ništa ne vrijede ako nemamo snažnu vjeru u Isusa Krista. On je rekao: "Ja sam došao da imaju život, i to da ga imaju u izobilju" (Jv 10,10). Što nam koristi ako sav svijet zadobijemo, a sami sebe izgubimo (usp. Lk 9,25). Isus to još jače naglašava u Markovom Evangeliju: "Tko izgubi život poradi mene i Evangelijsku, spasit će ga" (Mk 8,35). Smrt nema posljednju riječ. Smrt je samo prijelaz iz ovog života u život vječni. Zato uvjek trebamo biti spremni kao da će se susret s Gospodinom dogoditi još danas.

Na krivom smo putu

Gospa u posljednjoj poruci daje i odgovor svima onima koji se pitaju zašto se ukazuje toliko dugo. Ona kaže: "Ja sam s vama ovoliko dugo jer ste na krivom putu". Biti

na krivom putu znači biti daleko do Boga, imati tvrdo i okorjelo srce. Glavni pokazatelji da je netko na krivom putu su: nemir, griznja savjesti, nezadovoljstvo, stres, patnja, pritisak iznutra i izvana. Na krivom putu su i svi oni koji ne poštuju crkvene zapovijedi, čine teške i smrtnе grijeha, stavljaju sebe u vijek na prvo mjesto, koji uvjek moraju biti u pravu. Osjećaju se bespomoćno, traže pomoć i rješenje problema posvuda osim u Bogu. I zato se s pravom nameće pitanje: Kako promijeniti put, prijeći s lažnog, krivog puta i krenuti putem Istine? Gospa je s nama ovoliko dugo kako bi nam pomogla da nam se otvore oči za prave vrijednote, za Isusa Krista. Čitajući Svetu pismo možemo jasno spoznati što znači da je Isus naš put. Ići ispravnim putem znači biti sloboden od potlačenosti grijeha i postati ljubljeni sin Božji ili kćer Božja.

Na kraju poruke Gospa ohrabruje one koji su se odazvali njezinu pozivu i kaže: "Puno je onih koji živeći moje poruke shvaćaju da su na putu svetosti prema vječnosti". Svaki je čovjek od iskona pozvan na put svetosti i neporočnosti. Svatko ima svoj put, a cilj je isti: Božje kraljevstvo, to jest sami Bog. Ova poruka sve nas potiče da se popravimo i ponovno donešemo od luku da ćemo još više rasti u svetosti i predanju Isusu.

Søren Kierkegaard

GOSPODINE, BITI U TEBI, TO JE SVE

To je sve, to je savršenstvo, to je spas.
Tjelesne oči zatvoriti, oči srca otvoriti
iuroniti u tvoju nazočnost.

Sabrat ću sebe i svoje rastresenosti
i povjeriti se tebi.
Sebe stavljam u te kao u veliku ruku.

Nije mi potrebno govoriti da ti čuješ.
Ne treba mi brojiti čega nemam,
niti treba govoriti tebi što se na ovom svijetu događa
i zašto nam je potrebna tvoja pomoć.

Ne želim bježati od ljudi niti im izmicati.
Ne ću mrziti buke ni jurnjave.
Želim ih samo uključiti u svoju šutnju
i biti pripravan za tebe.

Htio bih šutjeti umjesto svih što trče,
što buče, što su rastreseni,
imati vremena umjesto svih što vremena nemaju.
Sa svojim osjetilima i mislima čekam da ti dođeš.

Gospodine, u tebi biti, to je sve, što za sebe molim.
Time sam izmolio sve što mi treba za vrijeme i za vječnost.
Što god je moja molitva bivala pobožnija i usrđnija,
sve manje sam imao što govoriti.
I na kraju posve sam umuknuo.
I, postao sam slušatelj.
A to je nešto posve suprotno od govora.

S GOSPOM U 21. STOLJEĆE (II.)

fra Ljudevit Rupčić

Čovjek i narod bez Boga osuđeni su na uništenje. Neobraćeni čovjek je leđima okrenut Bogu i stoga njegova budućnost kao posljedica grješne prošlosti može biti samo užasna. A budućnost koja nije oslobođenje i spas, nije budućnost, nego pakao. Gospa želi sve povesti Isusu, jer je on čovjekovo spasenje.

Usvezi s tim je Gospina poruka Mira, koji obuhvaća i istodobno nadilazi sve što čovjek može poželjeti i ostvariti. To nije samo stanje poslije rata, još manje držanje pobijedenih i porobljenih, a pogotovo nije stanje mrtvih. Do Mira čovjek uopće ne može doći sam sobom, nego ga samo može primiti na dar. Jer, Mir je sam Bog koji je u Kristu postao "naš Mir" (Ef 2,14). On je čovjekova egzistencijalna potreba, a nije ni čovjekovo djelo ni zasluga. On je dar, koji od čovjeka očekuje volju da ga primi.

Mir

Potreba Mira povezana je s čovjekovom naravi. Bez Boga u sebi čovjeku nije moguće biti normalan čovjek niti se ponašati ljudski.

Inventura čovjekova srca pokazuje da u njemu postoje brojne neograničene težnje i želje. Svakož želji odgovara određeno dobro koje ju može zadovoljiti i smiriti. Ako ne dođe do zadovoljenja, nastaje u srcu napetost, nervozna, nemir i, konačno, strastvena potjera za željenim dobrom radi kojeg se čovjek ni pred kim ne zaustavlja niti susteže od bilo kakvih sredstava samo da to dobro može postići. Prema potrebi, služi se lažju, zavaravanjem, nasiljem i ratom.

Bez Boga u sebi, čovjek ne može Boga naći. Sve što umjesto toga nalazi je gubitak, put kojim ga traži zabluda, a sredstva kojima se služi kontraproduktivna.

Neograničene želje, prije svega želja za životom, ljubavlju, slavom i bogatstvom ne mogu se zadovoljiti nikakvim ograničenim dobrom. Jer neograničena želja traži neograničeno dobro. A sve je u vremenu i prostoru ograničeno. Samo je Bog neograničen. I samo on može ispuniti želju za neograničenim. Nemir koji se krije u čovjekovu srcu i koji se nužno prenosi na vanjski

lan zaokret, potpunu promjenu prijašnjih pogleda, prijašnjih ciljeva i prijašnjeg držanja i odlučno okretanje Bogu. Obraćenje je jedini put kako grijehom opterećeni čovjek ponovno može naći Boga i u njemu pravi Mir. Stoga je razumljivo što Gospa uporno naglašava obraćenje: "Draga djece! I danas vas pozivam na potpuno obraćenje. Stavite svoj život u ruke Božje" (25. siječnja 1988.).

Grijeh ne rastavlja čovjeka samo od Boga, nego i od cijelog čovječanstva. Bez obraćenja pojedinog čovjeka nema obraćenja čovječanstva, a tim ni druge budućnosti osim potpune moralne i biološke propasti. Još jednom Gospine riječi: "Draga djece! Pozivam vas da se svaki od vas obrati. Ovo je vrijeme za vas".

Čovjek i narod bez Boga osuđeni su na uništenje. Neobraćeni čovjek je leđima okrenut Bogu i stoga njegova budućnost kao posljedica grješne prošlosti može biti samo užasna. A budućnost koja nije oslobođenje i spas, nije budućnost, nego pakao. Gospa želi sve povesti Isusu, jer je on čovjekovo spasenje (25. lipnja 1994.). Ali ona to čini u Crkvi i po Crkvi koja "je Otajstvo spasenja svijeta" (2. vat. sabor). Ona ulazi u to Otajstvo kao Majka Crkve jer joj je Krist pod križem povjerio njezine članove na ljubav i brigu.

Oni koji Mariju isključuju iz brige oko spasenja protive se izričitoj odredbi Kristovoj. Onomu koji kaže da mu ne treba majka, najviše mu treba. A koja majka može biti majkom bez sposobnosti rađanja djece, bez ljubavi, dužnosti i brige oko njih, posebno kad su ona u opasnosti! A ne može biti veće opasnosti po Marijinu dječcu nego kad ostave Boga i okrenu se svojевoljno u propast. Stoga pitanje zašto se Gospa ukazuje mora biti zamijenjeno tvrdnjom da se mora ukazivati kad god procjeni da je njezina majčinska intervencija u tom pogledu potrebna.

Zašto u današnjem svijetu vlada toliki nerед ima svoj jedini razlog u tom što nije Bogu pripušteno prvo mjesto u čovjekovu srcu. I dok god Bog ne zauzme mjesto koje mu pripada, tragika će odbacivanja Boga voditi apokaliptičnom finalu svijeta.

Obraćenje

Ova turobna, teška i nerješiva situacija čovjeka u svijetu zahtijeva brzo obraćenje Bogu. I upravo je to velika poruka Majke Božje u Međugorju.

Obraćenje je povratak cijelog čovjeka Bogu: s njegovim razumom, srcem i voljom i cijelim životom. To uključuje radika-

ke i apostole. Marija ih, kao i u krizi poslijepodne Isusova Uskršnja, ponovno okuplja na molitvu koja dovodi i angažira Duha Svetoga. Marija veli: "Ja sam ovu župu na poseban način izabrala i želim je voditi" (1. ožujka 1984.). I dalje: "Draga djece! Želim da shvatite ozbiljnost stanja i da mnogo onoga što će se dogoditi ovisi od vaše molitve" (25. srpnja 1991.). "Mijenjajte život jer ste pošli putom propasti" (24. ožujka 1992.). "Ja vam nosim Mir. Ja sam vaša Majka i Kraljica Mira" (25. srpnja 1988.). Tim Mirom s kojim je došla želi obdariti cijeli svijet. Mir je Bog i stoga Gospa nadodaje: "Stavite Boga u svojim obiteljima na prvo mjesto da bi vam on dao Mir..." (25. prosinca 1991.). Ona je došla da sve ljude povede Isusu, "jer on je" – kaže im – "vaše spasenje" (25. lipnja 1994.). Ali kako su se udaljili od Boga, upućuje prije toga svim ljudima riječ: "Želim vas pozvati na potpuno obraćenje" (lipanj 1990.).

Treba dobro uočiti čime je Gospa počela reformu Crkve: s Isusom Kristom u svojim rukama i radikalnim Evangeljem vjere, obraćenja, molitve, posta i Mira. Njezini su prvi slušatelji, svjedoci i suradnici bili mali. "Moj Sin, Isus Krist, želi vam preko mene udjeliti posebne milosti", kaže ona 17. svibnja 1984. Ponižnost je preduvjet prihvatanja Boga. To se posebno pokazalo u Mariji. Iako veliki i gordi ne postoje pred Bogom, nego se takvima prave, oni su velika prepreka Božjem dolasku. Zbog svog stava nisu voljni prihvatići Boga. Od njihove se "veličine" uopće ne vidi Boga, a od njihove riječi ne čuje Evangelje. Naprotiv, mali su otvoreni Bogu, traže ga i voljni su ga primiti. Zato Isus kaže: "Ako ne budete kao dječaci ne ćete ući u Kraljevstvo nebesko". Zato s djecom, malom i velikom, Gospa počinje svoj pothvat oko spasenja svijeta.

Marija je uzor kritičke distancije prema svemu što nije u Crkvi kako bi trebalo biti. Ne iscrpljuje se u napadima, prijetnjama i zapovijedima. Umjesto toga, radi što treba da sve bude kako treba. Služi, ne gospodari; savjetuje, ne zapovijeda; ljubi, ne osuđuje.

To je majčinska kritika njezinoj Crkvi. Uporna je u ljubavi, strpljivosti, savjetima i opomenama. I to je istodobno njezina kritika i zapovijed Crkvi koja je već poprimila strukture moći, vlasti i prava umjesto služenja.

Nije bez razloga što Bog svojoj Crkvi želi pomoći preko Marije i po njoj sanirati i čovjeka i crkvene strukture, jer je njezina Majka. U vezi s tim vrlo je značajno da je obnovu Bog potakao preko laika. I Marija i vidioci su laici. I nisu je slučajno oni prvi prepoznali i prvi se priključili njezinu pothvatu. Iako su se s vremenom tomu priključili i drugi, laici su i dalje ostali glavnim širiteljima njezinih poruka pa i njihovim vršiteljima. To je rehabilitacija

Osjeća se potreba obnove Crkve, ali se udara putovima kojima se obnova isključuje. Protesti, kritike pa i neposlušnost taman nepravednim zahtjevima Crkve samo su teorija, a potrebna je praksa vjere, obraćenja i ljubavi. Bez nje nije moguća obnova ni novim ni starim teorijama, ni u novim ni u starim okvirima. Potreban je povratak Evangelju. Oslobođenje ima svoje uporište samo u njemu. Tražiti ga izvan Evangela je novi put u novu zabludu i novo ropstvo. Osim toga, prava je sablazan da se pitanje oslobođenja uopće postavlja u Crkvi koja je s Evangeljem u ruci.

U Crkvi su ozbiljno zakazali ljudi i svi se, kaže Gospa, moraju obratiti. Tomu nema alternative koliko ni Evangelju.

Zaključak

Današnji čovjek ima veliku potrebu za Bogom da bi mogao biti čovjek. Samo ako s Kristom uđe u budućnost, uči će u nju kao čovjek. I to neće više biti ljudska, nego Kristova budućnost, jer Bog u Kristu daruje čovjeku čovjeka i Boga i u njemu mu otvara svoju budućnost.

Poslije Drugoga vatikaninskog sabora nije ni u svijetu ni posebno u Crkvi bilo većeg i značajnijeg događaja od Gospina ukazanja u Međugorju. Što je Sabor iznio teorijski, to se u Međugorju stavlja u praksu i oživotvoruje. To je druga "runda" Duha Svetoga, koji je u krilu Crkve, po riječima Ivana Pavla II., od Međugorja stvorio "duhovni centar" svijeta i od malih i krhkih ljudi "tvrdovratu rasu" (nadb. Dyba) hranjivih vjernika i obraćenika. To su oni silnici iz Evangela.

Ivana Pavla II., od Međugorja stvorio "duhovni centar" svijeta i od malih i krhkih ljudi "tvrdovratu rasu" (nadb. Dyba) hranjivih vjernika i obraćenika. To su oni silnici iz Evangela.

Gospa je u Međugorju izašla pred cijeli svijet da zaustavi seobu naroda u Ništa i otvari im svojim evanđeoskim porukama i majčinskim služenjem put u Kristovu budućnost.

Čovjek bez Boga u sebi nije čovjek i stoga bez njega ne može ni imati ljudske budućnosti. Umjesto nje može imati samo budućnost u koju će biti zavitlan i strobljen.

KORIZMA U SKROVITOSTI

Pogledati unutra, u svoje srce, u svoje skrivene misli i osjećaje, u svoje ovisnosti o mržnji, netrpeljivosti, zavisti... zahtjeva čvrstu volju i duhovni napor. Mnogo je lakše odreći se neke hrane ili čak cijelu korizmu postiti o kruhu i vodi, negoli postiti od ogovaranja, krivog prosuđivanja, laži ili lažne potrebe da se bavimo tuđim poslom i tuđim slabostima.

s. Dominika Anić

Pred nama je sedam tijedana povlašte-noga liturgijskog vremena koje nazivamo *korizmom* (četrdesetnicom). U kršćanstvu ono je posebno vrijeme produbljivanja vlastite vjere – molitve i vjerničke prakse koja za cilj ima naslijedovanje Isusa Krista i njegova evanđelja.

Vrijeme je to koje mnogi nastoje iskoristiti za kojekakve duhovne pothvate ili za odreknuća od nekih ovisnosti.

Korizma je zasigurno ono vrijeme koje nam omogućuje da sebe i svoj život sagledamo u istini; da vidimo gdje smo i koliko postali robovima možda svojih vlastitih ambicija, unutarnjih prisila, krivih ljudskih obzira, političkih i inih obmana... Ili pak povjeda od kojih se ne možemo odlijepiti a zagorčavaju nam život i tjeraju nas na podmuklu osvetu. Jesmo li postali ovisni o nikotinu, prekomjernom jelu ili čemu drugome – obično se fiksiramo na vidljive ovisnosti, one nam prve upadaju u oči. A one druge, unutarnje ovisnosti, koje su u svakom slučaju razornije, često previđamo ili se ne usuđujemo s njima suočiti.

Pogled unutra

Pogledati unutra, u svoje srce, u svoje skrivene misli i osjećaje, u svoje ovisnosti o mržnji, netrpeljivosti, zavisti... zahtjeva čvrstu volju i duhovni napor. Mnogo je lakše odreći se neke hrane ili čak cijelu korizmu postiti o kruhu i vodi, negoli postiti od ogovaranja, krivog prosuđivanja, laži ili lažne potrebe da se bavimo tuđim poslom i tuđim slabostima. Post od hrane i pića ili odreknuće od cigareta može nam ponekad poslužiti kao zastor iza kojega pokušavamo sakriti svoju unutarnju nesreću i muku. Ne želi se reći kako post nije dobar, ili kako se ne treba ničega odreći, nego se želi kazati da pred Bogom i pred sobom moramo pročistiti svoju motivaciju.

Svakako, vanjski znaci pokore mogu i trebaju biti znakom unutarnje otvorenosti i spremnosti na promjenu. Svaki čovjek

primijeti kako postimo. To je teško, pogotovo danas kad se svaki pothvat želi pokazati drugima, kad se i duhovnost hoće javno obznaniti – neka svi vide da ja postim, da se trapim pa će me, stoga, morati i više poštovati, čak me i obožavati.

Naš Učitelj iz Nazareta to posve drugačije gleda. On je zagovornik tajnosti, a ne reklame, zagovornik dubine, a ne izvanjske površnosti, vedrine u odricanju za dobar cilj, a ne okretanja oko sebe i nerazumnog mrtvljenja sebe, svoga tijela i svojih snaga. Odricanje nikad nije samo sebi svrhom, odricanje je služenje plemenitijem i višem cilju. Ako ostane samo na sebi, izraz je to duhovne sebičnosti.

Prelomiti stare navike

Svi znamo kako je teško napustiti svoje ubičajeno ponašanje i svoje navike. Kako

teško odustajemo i od ustaljenih mišljenja i od okamenjenih pokreta koji nas određuju i na neki način onemogućuju nam da obraćenički iskoračimo u novo. Zato nas zahvali val oduševljenja i divljenja kad čujemo kako se netko obratio ili počeo živjeti svoju vjeru. A to je posve normalan proces.

Najteže od svega jest smoci snage i prekinuti, polomiti stare navike. Zato nam liturgijsko vrijeme svake godine nudi korizmu da u njoj pokušamo svjesno živjeti drugačije. Ne zato što je to postalo neki običaj, što to mnogi čine – odiču se nečega u korizmi – nego zato što kao pojedinac svoj život želim svjesno uzeti u svoje ruke i vidjeti kako stojim s unutarnjom slobodom, koliko u meni ima toga čega se ne bih rado odrekla, što je sraslo s mojom osobnošću i ne da se otkinuti. Ako to uspijemo dijagnosticirati, prepoznati, imat ćemo

osjećaj da još uvijek vladamo svojim vlastitim životom i da ga mi sami živimo a ne da smo „življeni“ po našim potrebama. Ako nas naša razmaženost tjera da stalno sebi ugađamo ili da od drugih to očekujemo, vrijeme je da se odlučimo ostaviti neke navike i vježbati unutarnju slobodu. Korizma u tom slučaju može biti test naše unutarnje slobode a ujedno i vrijeme vježbanja, ponovnoga svjesnog i slobodnog oblikovanja svoga života.

Ali neka i to bude bez velike buke i reklame, u skrovitosti. Ne onako kao da bi svi s kojima živimo morali čak trpjeli od naših velikih odricanja. Jer ako će mi drugi morati više služiti u mojim korizmenim „gimnastikama“, jer ako ću zbog svojih „pothvata“ druge, koji to ne čine, gledati s prijezidom i sebe držati nečim iznad, onda je sve uzaludno. Korizma će mi u tom slučaju posta-

ti promašenim vremenom, a ne vremenom vjere i milosrđa; bit će vrijeme snaženja vlastitog egoizma, koji se najuspješnije i skriva u krivom duhovnom putu.

Korizma je osobito vrijeme za popravljanje naših odnosa. U tom smislu, nitko od nas ne može procjenjivati i vrjednovati nastojanja drugih, njihove skrivene potstove, njihove unutarnje borbe i odreknuća. Mjerilo rasta na duhovnome putu jest svakidašnji život, a ne natjecanje u askezama. Naš vlastiti svakidašnji život pokazat će kakva je bila naša korizma.

Istina u poniznosti

Veliki pokazatelj svjesnoga vjerničkog života jest poniznost. Korizma je idealno vrijeme da i o tome razmišljamo. O poniznosti o kakvoj nam govore sveti ljudi, a ne onakvoj kakvu je mi često sebi predočujemo. Poniznost kakva je poželjna za zrele ljude uključuje istinu. Moći izdržati svoju vlastitu istinu, biti potpuno u njoj, istinu pred Bogom i pred drugima. Ne lažnu poniznost, koja nam se često sugerira, a u kojoj bismo poslušno trebali pognuti glavu ili klimati i na ono što znamo da nije naša istina, i da nas zapravo ponižava a ne čini poniznima. Prava poniznost uvijek je istinita i dovodi do istine. Ona se ne služi nikakvim jeftinim trikovima i ne trpi pretvaranje. Nama se poniznost često želi prikazati kao neizričanje svoga stava, svoga mišljenja, kao podmukla i često mutna šutnja, koja nas onda opterećuje teškim mislima jednih o drugima. U tom slučaju teško je doći do svoje vlastite istine ili, bolje, do poniznosti.

Doći do vlastite istine u poniznosti, te je uzmoći i pred drugima posvjedočiti zahtjeva, prije svega, dugotrajnu i trajnu samodisciplinu. Svi znamo kako nam je teško sebi reći „ne“.

Ovdje se kriju mnoge skrivene a pogubne zamke samoobmane, koje se najradnije zaodjenu u odjeću asketskog lika, velike pobožnosti i lažne skrbi za druge, a u biti je u pitanju teška sebičnost i potreba da budemo slavljeni. Naša pokazivanja prema vani i očekivanja da nas ljudi hvalje često onemogućuju da se u nama dogodi najizvornija od svih promjena – promjena srca, i najveća od svih pokora – ona koju ljudi ne vide a mi se dobro sami sa sobom namučimo. Ali, vjerujmo, vidi Otac naš u skrovitosti i On će nam uzvratiti. Bit će to puna korizma, puna priprema za velike dane našega spasenja.

Snimio Tsvrtko Bojić

RAZUMJETI MEĐUGORJE

Koncem prošle godine objavljena je knjiga razgovora *Darije Škunca Klanac s francuskim teologom Arnaudom Dumouchom, Comprendre Medjugorje.*

Knjiga, iz koje donosimo ulomke, uskoro će biti objavljena na hrvatskom jeziku.

Od lipnja 1981. u Međugorju se događa nešto neobično: svakodnevno ukazanja Djevice Marije. Nije li trajanje tih ukazanja, 27 godina, ozbiljan prigorov njihovoj vjerodostojnosti?

Nikako. To nije kanonska vrsta argumenta, nego subjektivni dojam. Isto vrijedi za stalna ponavljanja i dječju narav poruka. Priroda svakog ukazanja je specifična i jedinstvena. Ako pogledamo slične sudeve o priznatim ukazanjima, evo što nalazimo:

- Za ukazanja u Ulici Bac u Parizu, teolozi su sumnjali, jer Djevica kao da ne bi mogla najaviti glad ili stajati na grani i plakati.

- Za ukazanja u Lurdru, smatrali su neprikladnim da se Djevica ukaže u špilji iznad polja sa svinjama. Drugi su govorili da se Gospa (kao osoba) ne može nazvati nekim pojmom (Bezgrješno začeće).

Ukratko, svako ukazanje iznenaduje, neponovljivo je.

Vidioci su pitali Gospu o trajanju ukazanja. Na pitanja iz prvih dana (6. i 7. dana) imamo dva kontradiktorna odgovora: "Koliko god vi želite", i "tri dana". Prema ovom zadnjem odgovoru, ukazanja su trebala prestati desetog dana, ali vidioci tvrde da su ju vidjeli jedanaestog dana i nadalje.

Ova čudna rečenica ne može sama po sebi biti kriterij prosuđivanja. Da bismo shvatili, uzmimo primjer Lurda. Gospa kaže: "Ja sam Bezgrješno začeće." Da Lurd nije priznat, danas bismo rekli: "Ta izjava je gruba teološka grješka. Gospa se ne može poistovjetiti s nekim pojmom." A ukazanje je ipak priznato. Teolozi u toj izjavi nalaze mnoga duboka i zbumujuća značenja.

Isto vrijedi i za Međugorje: ako jednog dana ukazanje bude priznato, teolozi će na tu izjavu gledati pozitivno i reći će bez sumnje, kao i za čudne rečenice iz Lurda,

da znače, na primjer (govorim otprilike): da će glavna poruka trajati još tri dana, te da će je zatim Gospa samo ponavljati, kao što se majke ponavljaju. Ili pak još: da će se Gospa ukazivati još kroz tri simbolična dana (dana polagane kušnje Crkve) i do Velikog petka Crkve (njezinog ulaska u muku, po ugledu na svog Gospodina). Dakle, počekajmo.

Mnogi ljudi smatraju čudnim impresivni broj ukazanja u Međugorju kao i premještanje Gospe, koja slijedi vidioce kamo god otidu. Koje je teološko objašnjenje ove pojave?

Broj ukazanja nije prigorov (ni u pozitivnom ni u negativnom smislu). Riječi starozavjetnih proraka su često te vrste: dugi tekstovi, ponavljanja, tajnoviti smisao. Ponekad naprotiv, kao u knjizi o Jomi, Nebo gotovo ništa ne kazuje.

Premještanje ukazanja tamo gdje se naže vidioci također je pojava provjerena mnogo puta u Starom i Novom zavjetu. Na primjer, poslije svog uskrsnuća Krist se pojavljuje posvuda, iako je više puta najavljuvao da će se ukazati u Galileji. To je posve logično: ukazanje je upućeno ljudskom gledanju a ne nekom mjestu.

Može li se Gospa ukazati istodobno na različitim mjestima većem broju vidiaca koji je, svaki na svojoj strani, vide u isti čas?

Da. To je posebna karizma (pojavljivanje na više mesta istodobno), dana od Boga svećima na Nebu (a ponekad i svećima na zemlji, kao svetom Martinu od Porresa koji je, iako je živio u jednom samostanu u Srednjoj Americi, spasio mnogo

brodolomaca u Sredozemlju). Ta je karizma, dana od Boga, vrlo bitna u času smrti kad Krist i sveci dočekuju mnoge umiruće istodobno. Ona podrazumijeva izravnu Božju moć, jer nadilazi prirodni zakon koji nalaže da svako tijelo ima samo jedno mjesto. U slučaju Međugorja ta karizma ne će biti dostatna za konačnu odluku Crkve jer je lako mogu oponašati snage koje ne dolaze od Boga (za razliku od čudesa, kao što je trenutačno ozdravljenje). (...)

Nedavno sam čitala u međugorskom časopisu Glasnik mira (rujan 2007.) razgovor s vidielicom Marijom, onom koja nam prenosi poruku mjeseca. Izražava veliku radost i veliku poniznost što je u službi Gospo i naglašava da treba mnogo poniznosti da bi se živjelo svakodnevno s Bogom. Gospa se daje ljubavlj i poziva na ljubav. Zar Marija, isticanjem ljubavi i poniznosti, ne dokazuje da je u Gospinoj školi?

Ja bih čak rekao da je u teološkom pogledu to sam temelj onoga što Isus daje kao specifično kršćanski u njegovom Evangeliu. Rečenica svetog Ivana (19, 34-36) na kojoj on stoji ("...nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok pa odmah poteče krv i voda. Onaj koji je video svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govoristi istinu da i vi vjerujete") znači točno ono što je Isusovo srce, uzor za srce kršćanina: poniznost (voda) i milosrdna ljubav (krvi), obje zajedno tvoreći krepost koju sveta Faustine naziva "milosrđe".

Da bismo shvatili, evo:

1. Dobra zemlja: ono što Bog voli prije svega i što je, prema Tridentinskom saboru (VI. sjednica) priprema koja dolazi od Boga u čovjeku u cijelom Starom zavjetu, to je ponizno srce koje se ne smatra višim od drugih, to je čovjek koji zna da je grješnik. To je ono što je Ivan Krstitelj propovijedao u svom pokajničkom krštenju. Poniznost je kao dobro pripremljena zemlja na kojoj se može razviti stablo života, koje je milosrdna ljubav.

2. Drvo: oslojen na tu pripremu, Isus je došao propovijediti ono što izravno daje Spasenje osobnim ujedinjenjem s Bogom, tj. s ljubavlju (Agape) žednog srca. To je krštenje Duha Svetoga po Isusu. Izvjesno je da Bog dolazi odmah u srce koje je pripremljeno zemljom poniznosti: "Tamo gdje ima grijeha u izobilju, milosti ima u još većem izobilju", reče sveti Pavao.

3. Plodovi stabla: to su moralne vrline. Njih Bog voli jedino kad su plodovi dviju

prvih vrlina (poniznost i ljubav). Kad se posjeduje te vrline, one mogu biti izvor ponosa odnosno oholosti. U tom slučaju, one su bezvrijedne u Božjim očima. Svi mi poznamo osobe krepose, ali tvrdoga srca.

Vidioci iz Međugorja se uvijek dive Gospinoj ljepoti. "Ja sam lijepa jer ljubim." Zar im nije rekla: "Kad biste znali koliko vas ljubim, plakali biste od radoštii!" Ne odaje li naš svijet dojam da je ružan zbog nedostatka ljubavi?

Ono što odlikuje Gospu jest da njezino proslavljenje tijelo više ne skriva nego savršeno otkriva svoju dušu. Zbog toga, kad je se gleda, ne vidi se samo lice nego kao da se izravno vidi ono što je ona unutri. Upravo njezina poniznost i ljubav prvo upadaju u oči. Na zemlji, lice je maska koja često skriva prave vrijednosti srca. Imadale fizički ružnih ljudi čije je srce, skriveno od svih ali viđeno od Boga, dobro. Na protiv, ljudi koji samo izvanjski bliješte lošu, prema onoj Isusovoj riječi (Mt 7,22-23): "Mnogi će mi u onaj dan reći: Gospodine, Gospodine, zar nismo pomoću tvoga imena prorokovali, pomoću tvoga imena izgornili duhove, pomoću tvoga imena čudesa činili? Tada će im kazati: "Nikada vas nisam poznavao; Odlazite od mene, zlostovri."

Međutim, ono na što vi ciljate u vašem pitanju je prava ružnoća ovog svijeta iznutra, koju se vidi samo srcem. Ona je posljedica nedostatka onih dviju ujedinjenih vrlina (poniznosti i ljubavi).

Gospa se pokazala umješnom odgojiteljicom. Kako razumjeti Gospinu pedagogiju u odgoju te šestero djece iz Međugorja, posebno u odnosu na poštovanje njihove slobode?

Ako jednog dana ukazanje bude priznato, bit će zapanjeni sljedećim: Gospinim poštovanjem slobode i osobnog određivanja tih osoba koje ona slijedi.

Ona ih ne nagovara da svakako uđu u samostan i, kad jedna od njih odustane, ona u potpunosti poštuje njezin izbor. Ukratko, Gospa je s osobama koje želi dovesti do duhovne zrelosti kroz cijeli njihov život. Ona od njih čini suradnike i prijatelje Kristove (koji trebaju djelovati vlastitim sudovima), a ne samo djecu koja čekaju upute odozgo. To je dobar znak i to je uzor za kršćane...

Sveti Ignacije Lojolski, u svojoj raspravi o raspoznavanju duhova, kaže da tre-

ba dobro razlikovati u duhovnom životu ono što dolazi od Boga od onoga što nudi Protivnik. Kušnja oholosti, uvijek nazvana, može stvoriti pomutnju.

Može li obični vidijac razlikovati duhove svojim vlastitim snagama ili prije uz pomoć svog duhovnog vođe?

Obični vidijac može sam razlikovati, ako posjeduje već zreo duhovni život.

No dvije glavne stvari, vezane za nedostatak duhovne zrelosti, mogu navesti osobu da sama sebe zaslijepi i da povjeruje u sve i u svašta:

1. Taština, koja navodi mnoge ljude da čeznu za nekim posebnim poslanjem koje dolazi od Boga. To je zaista najveća opasnost. Drugim riječima: svaka osoba koja ima žudnju i koja sanja da je "netko", nesposobna je sama razlučivati jer će povjeravati u ono što joj odgovara....

2. Loša radoznalost, koja nagoni da se zanimamo, za sebe i za druge, za sve što je "čudesno". To je najčešća opasnost i vrlo raširena kod onih vrlih ljudi koji idu od mesta do mesta ukazanja.

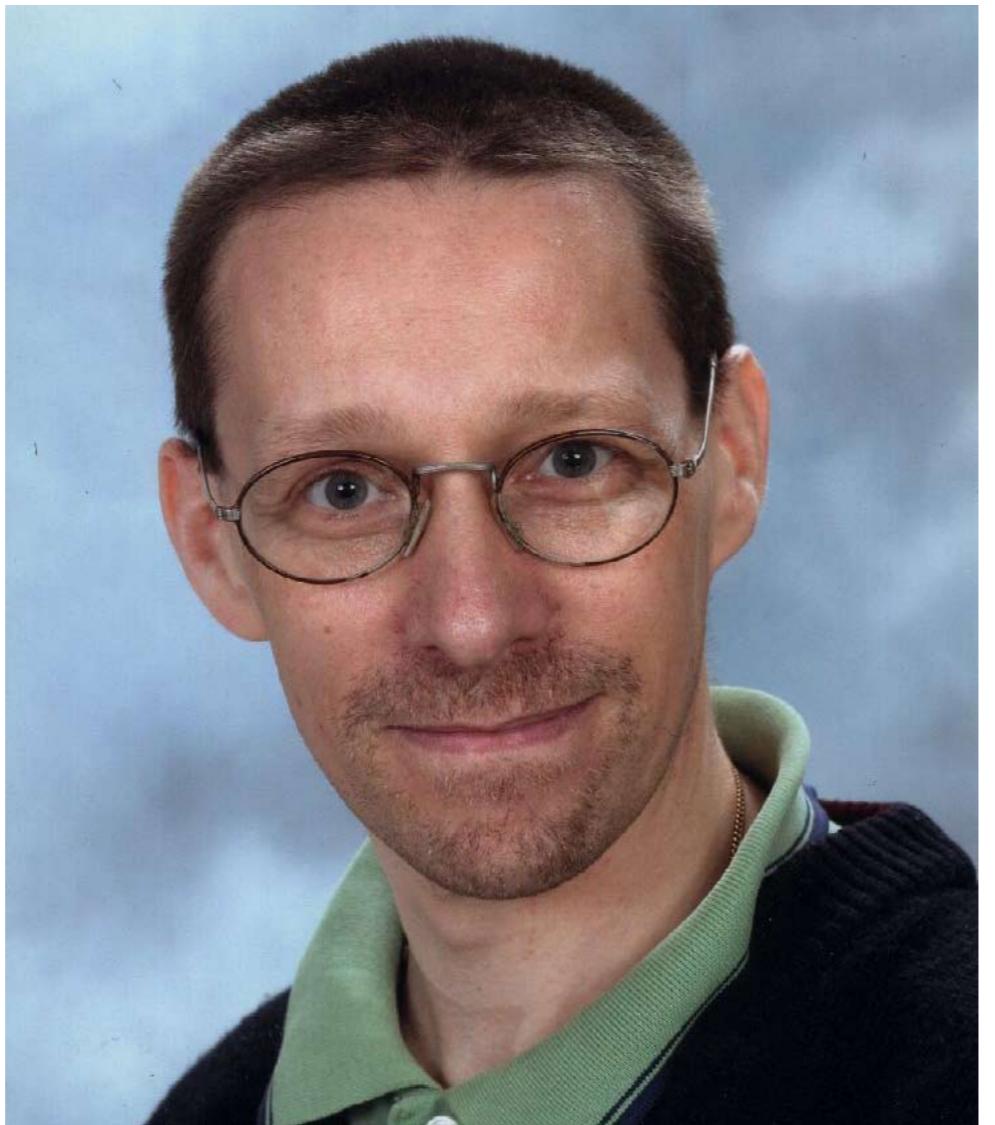
Ali ako je jedna osoba umivena istinskom poniznošću (što je čini da se ne zavarava o samom sebi, ona zna da nema zaslugu; ona zna da je kao i drugi), i ako je dovoljno dugo živjela na duhovnom planu pa još želi osjetilne stvari, tada se može dosta lako kloniti lažnih ukazanja koja dolaze od njezine uobrazilje ili od Protivnika. Tako je sveti župnik iz Arsia shvatio da zapravo davao pravi čitav niz nepodopština u njegovom župnom dvoru.

Ali kako smo mi rijetko skromni i oslobođeni radoznalosti, neka treća osoba (duhovni voditelj, kršćanski psiholog, razborit kršćanski prijatelj) može biti vrlo korisna u razlučivanju bez strasti i izvana.

Trebaju li se Gospini glasnici obvezno dati duhovnom vodstvu?

Ne, to nije obvezno, ništa više za druge kršćane. Ipak, to je veoma preporučljivo. A pomoći te treće osobe, koja mora čuvati jednu vrstu neutralne i otvorene drugosti, ima dva cilja: duhovno razlučivanje o podrijetlu ukazanja i zaštitu od vanjske javnosti i njezinih strastvenih uzbudjenja (za i protiv).

To je bilo od koristi svetog Bernardići: njezini poglavari su dobro razlučili, jer su se najprije držali hladno, zatim su je štitili, bilo od žestokih napada vlasti, bilo od štovanja javnosti.

KORIZMA U ŽIVOTU SV. FRANJE

Korizmena pokornička stvarnost kod sv. Franje je iskren odgovor na ljubav koju mu je Bog pokazao u Kristu Isusu. Sam će u Oporuci pozvati: „Svratimo, braćo, pogled na Dobrog Pastira koji je za spas svoga stada podnio muku križa“ (Op 6). Na svom obračeničkom putu Franjo je uvijek osjećao nedostatnost. Uvijek mu se činilo da malo ili ništa ne čini kako bi Gospodinu uzvratio ljubav koju osjeća na svom smrtnom tijelu. Nošen tim snažnim osjećajima, u duboko proživljenoj vjeri, želio je novom korizmom božićno vrijeme sjediniti s vazmenim, držeći da su Božić i Uskrs međusobno povezani, te da predstavljaju dva stožera jedinstvene tajne spasenja.

fra Miljenko Šteko

Uliturgijskoj godini korizmom se naziva vrijeme priprave na Uskrs, a traje četrdeset dana – od Pepelnice do Velikog četvrtka. U povijesnome nastajanju, prva kršćanska zajednica najprije poznaje dvodnevni post, koji se u trećem stoljeću širi na Veliki tjedan, a Nicejski sabor godine 325. već je spominjao post od četrdeset dana prije Svetoga trodnevnika. Crpeći bogatstvo povijesno-spasenjskih događaja, počevši od četrdesetogodišnjeg hoda Božjega naroda iz egipatskoga ropstva do izlaska i slavlja u vlastitoj domovini (Jš 5, 10-12), preko iskustva Mojsijeva i Ilijina, pa sve do Isusova četrdesetodnevнoga posta za boravka u pustinji (Mk 1, 13), Crkva ovim pokorničkim vremenom dočekuje proslavu Uskrsa. Poziv je to, povrh svega, promjene srca, nutrine, uz brojna vanjska obilježja različito ukorijenjena u mnogim krajevnim običajima. Nakon Drugoga vatikanskog sabora, u promišljanju ovoga vremena snažno je naglašena usmjerenošć pashalnom otajstvu, te uz teme obraćenja i pokore, razmišljanje o krštenju.

Povlačenje iz vreve svijeta

Sveti Franjo Asiški, držeći ovo pokorničko vrijeme priprave na spomen slavlja pashalnoga otajstva osobitim, i nazivajući ga *Korizma nad Korizmama*, ipak svoja pokornička vremena želi još proširiti, te sebi uvodi nova razdoblja pokore koja će trajati čak dvije stotine dana u godini. Narav-

Sveti Franjo Asiški, držeći ovo pokorničko vrijeme priprave na spomen slavlja pashalnoga otajstva osobitim, i nazivajući ga *Korizma nad Korizmama*, ipak svoja pokornička vremena želi još proširiti, te sebi uvodi nova razdoblja pokore koja će trajati čak dvije stotine dana u godini

no, potpuno poštujući pokorničku disciplinu Crkve, on želi da priprava za Uskrs bude posebna. Zato traži od sve svoje braće, snagom *ljubazne poslušnosti*, da ovu korizmu, nazivajući je *svetom*, u potpunosti obdržavaju. Navest će to najprije u *Nepotvrđenom pravilu* (NPr 3), a zatim i u *Potvrđenom*: „svetu četrdesetnicu, tj. do Uskrsa neka poste...“ (PPr 3). Jedna zgoda u širokoj lepezi Franjinih osobitosti opisuje kako je to on sam činio povlačeći se od vreve svijeta: „Pobožni Franjin prijatelj, zbog svoje privrženosti prema njemu, ispuni mu želju i preveze ga na otok u Trazimenskom jezeru. Franjo sa sobom ništa nije uzeo – doli dva komadića kruha. A svoga je prijatelja zaklinjao, prije nego što se otisnuo od otoka, da nikomu ne govori gdje se nalazi i neka ne dolazi po njega do Svetog četvrtka. Tako se rastadoše, a sv. Franjo ostade sam na otoku. Budući da ondje ne bijaše nikakva skrovišta, uđe među šiblje i grmlje koje se zgusnulo nalik nekoj kolibi ili toru. Ondje je on proboravio čitavu korizmu, a da gotovo ništa nije jeo ni pio. Kad je po-božni prijatelj na Sveti četvrtak došao po njega, našao je i ona dva komadića kruha. Jedan je bio netaknut, a od drugog je bila pojedena samo polovica. (...) Time što je pojeo samo polovicu kruha, otjerao je od sebe otrov taštine, a neprekinutim postom htio je naslijedovati Krista“ (Cvj. 7). Korizmena pokornička stvarnost kod sv. Franje je iskren odgovor na ljubav koju mu je

Božić i Uskrs, dva stožera jedinstvene tajne spasenja

Na svom obračeničkom putu Franjo je uvijek osjećao nedostatnost. Uvijek mu se činilo da malo ili ništa ne čini kako bi Gospodinu uzvratio ljubav koju osjeća na svom smrtnom tijelu. Nošen tim snažnim osjećajima, u duboko proživljenoj vjeri, želio je novom korizmom ovo božićno vrijeme sjediniti s vazmenim, držeći da su Božić i Uskrs međusobno povezani, te da predstavljaju dva stožera jedinstvene tajne spasenja. „Njegovu je pamet napose za-

okupljala poniznost što se objavila Utjelovljenjem i ljubav što se očitovala u Muci; tako je jedva htio razmišljati o nečem drugom...“ (1Čel 84). Zbog vremenskog računanja i pomicnog datuma za Uskrs, ovo je pokorničko vrijeme često trajalo manje od četrdeset dana te se stapalo s vremenom *prave, velike korizme*. Bonaventura u svojoj *Velikoj Pripovijesti* piše: „Po daru se posebne pobožnosti prema Kristu od svetkovine Bogojavljenja... povlačio na samotna mjesto i zatvarao u ćeliju. Neprekidno se, koliko je mogao, uzimajući neznatnu količinu hrane i pića, prepuštao postu, molitvi i Božjim pohvalama“ (LM IX,2).

I dok će Franjo ovo razdoblja pokore u svom *Nepotvrđenom pravilu* navesti kao obvezu za sve: „neka sva braća poste... i od Bogojavljenja, kad je naš Gospodin Isus Krist počeo postiti, do Uskrsa...“, u *Potvrđenom pravilu* će to preporučiti, obogačujući preporuku posebnim blagoslovom, pa je zato i nazvana blagoslovljena Četrdesetnica: „A one koji budu dragovoljno postili svetu Četrdesetnicu, koja počinje s Bogojavljenjem i neprekidno traje četrdeset dana, a Gospodin ju je posvetio svojim svetim postom, neka Gospodin blagoslovi, a koji ne će nisu dužni...“ (PPr 3).

Ni ova tri pokornička vremena za Franjinu dušu nisu bila dostatna, zato uvođi i korizmu sv. Mihaela. Za razliku od prethodnih, ovu braći niti naređuje niti preporuča. To je njegova intimna korizma, povezana s velikom pobožnošću prema Gospisu i sv. Arkandelu. Započinjala je u predvečerje Uznesenja Marijina, a završavala zorom blagdana sv. Mihaela arkandela (usp. 2Čel 197). Baš u vrijeme ove korizme Franjo je dobio Kristove rane. Sv. Bonaventura to prenosi ovako: „Dvije godine prije nego što je dušu predao nebu, nakon mnogovrsnih napora je, vođen providnošću, došao u osamu na visoku goru koja se zove Alverna. Kad je ondje po običaju počeo postiti četrdesetnicu na čast sv. Mihaelu arkandelu, više nego obično bijaše obasut milinom nadnaravnog promatranja i raspaljen žarčim plamenom nebeskih čežnja; počeo je obilnije osjećati ulijevanje nebeskih darova...“ (LM XIII,1). U petom broju istoga spisa pojašnjava još zornije, opisujući završetak korizmenoga vremena: „sišao je s gore, noseći sa sobom lik Propetoga, ali ne na kamenim ili drvenim pločama urezan rukama umjetnika, nego na tjeslim uđovima utisnut prstom Boga živoga.“

Gospa, zagovornica sv. Franje i njegovih učenika

Bonaventura će u jedanaestome poglavljiju opisati još jednu Franjinu korizmu, povezujući njegovu povezanost s Crkvom i pobožnost Gospisu. Naime, početak te Četrdesetnice bio je na svetkovinu apostola Petra i Pavla, a završetak u zoru svetkovine Uznesenja Marijina. Piše on: „Majku Gospodinu Isusa Krista ljubio je neizrecivom Bogojavljenju zato što je Gospodina veličanstva učinila našim bratom i što smo po njoj postigli milosrđe. Nakon Krista najviše se pouzdavao u Nju. Nju je izabroa da bude zagovornicom njemu i njegovima. Njoj je na čast pobožno postio od svetkovine apostola Petra i Pavla do svetkovine Uznesenja“ (LM IX,3).

Tako, u ovih dvjesto dana, ili dvije trećine godine, sv. Franjo živi svoju korizmu moleći i mrtveći se, stvarajući nepatvorenu duhovnost. Čelano će navesti njegove riječi koje opravdavaju njegovu pobožnost u pokori: „...U ovome se posve slažemo ja i tijelo da bez ikakva otpora služimo Kristu Gospodinu“ (2Čel 210). On, siromašak Kristov, lišen svake pohlepe, u svojim korizmama bogati se milošću u snažnim valovima kontemplativne molitve. A radost navire, unatoč, ili baš radi mrtvenja, proživljavajući najdublje uranjanje u Boga.

Potreba korjenitih iskustava pokore

Prigodom ove velike obljetnice franjevačkoga reda, današnji Franjin nasljednik naglašava: „Osam stotina godina udaljeni od Franjina iskustva mi, Manja braća, pozvani smo susresti se s Evanđeljem, slobodni i nezaštićeni; pozvani smo dopustiti da nas ono prosvijeti i propitkuje, kako bi naš život iznova postigao okus i mladost početaka... Ovo je ono što hoću, ovo je ono što tražim!“ (1Čel 22). U tom duhu, možda nam baš u ovoj korizmi može postati jasnije ono što nastavak vapaja želi reći: katkada mislimo da je dostatna dobra volja, a zaboravljamo da je nužna vjera kojoj ništa nije nemoguće (Lk 1, 37). Bez vjere, bez povjerenja, bez prepustanja Gospodinu, postat ćemo žrtvama naših analiza bez budućnosti, naših siromaštava bez nade u njihovo nadilaženje. *Pravilo za samotišta* govori o trajnoj potrebi korjenitih iskustava pokore, samoće i molitve... Korizme dolaze i prolaze. A mi? Isti. Bez korjenitih iskustava. Neka nam primjer sv. Franje pomogne!

UKAZANJA U ŽIVOTU SV. FRANJE ASIŠKOGA

Sv. Franji postalo je posve jasno da mu je Krist s Propela dao zadatak da popravi i obnovi njegovu Crkvu, zajednicu vjernika na čelu s papom. To je Franjo i učinio kad je osnovao svoja tri franjevačka reda, koji evo već osam stoljeća "popravljaju Crkvu", tj. trude se naviještanjem Evandelja i uzornim redovničkim životom učiniti sve da svi članovi Crkve budu sve bolji.

fra Hrvatin Gabrijel Jurišić

Usvojoj dobroti i mudrosti odlučio je Bog da objavi samoga sebe i da saopći otajstvo svoje volje, kojim ljudi po Kristu... u Duhu Svetom imaju pristup k Ocu i postaju zajedničari božanske naravi... Objavljajući samoga sebe, Bog želi ospozobiti ljude da mu odgovore, da ga upoznaju i da ga ljubedaleko više negoli bi sami po sebi mogli."

Privatne objave

To je vjera Crkve, zapisana u *Katekizmu Katoličke Crkve* (51, 52), koji vjernike uči da se Bog objavio ljudima i da se i danas objavljuje. Božja objava u koju Crkva vjeruje, koju čuva, proučava i po kojoj živi sadržana je u "pokladu vjere", tj. zapisana je u Svetom pismu i sačuvana u Predaji. Jedno i drugo su vrela i izvori vjere, koja je na taj način objavljena svim ljudima. Bog se od početka ljudskoga roda postupno objavljivao ljudima, a vrhunac je objave Isus Krist, Bog i čovjek, koji je ljudima objavio Oca i Duha Svetoga. S "Otkrivenjem" sv. Ivana apostola, posljednjom knjigom Novoga zavjeta, završena je objava namijenjena svim ljudima.

No, osim tih objava, namijenjenih svim ljudima, postoje i privatne objave, kad se sam Bog objavi pojedinom čovjeku, ili mu pošalje andele ili svece. Tih je privatnih objava bilo u povijesti ljudskoga roda, a ima ih i danas. Tim objavama moraju vjerovati oni kojima su te objave dane, a drugi im ljudi ne moraju vjerovati. No, kad ima dovoljno ozbiljnih razloga koji potvrđuju te objave, posve je razložito i razborito vjerovati u te objave.

Povijest svjedoči da su mnogi ljudi doživjeli takve privatne objave. U životima mnogih svetaca zapisana su vjerodostojna svjedočanstva da su im se objavljivali ili ukazivali: Bog, Isus Krist, Duh Sveti, Bogorodica Marija, anđeli i sveci.

Kako ove godine ne samo franjevcici i franjevke, nego i cijela Katolička Crkva, slave 800. obljetnicu osnutka triju franjevačkih redova (1209.-2009.), vrlo je prikladno sjetiti se života i djelovanja sv. Franje, njegove ljubavi prema Bogu i bratu čovjeku, ali i zagledati se u taj divni lik čovjeka, kršćanina, redovnika i sveca, koga je papa Pio XI. nazvao "alter Christus - drugi Krist". Papa je time htio reći da se sv. Franjo toliko približio Isusu Kristu, da Franju s pravom možemo nazvati "drugim Kristom". U toj papiroj riječi može se odčitati i tvrdnja da je sv. Franjo više nego ijedan drugi svetac po-

stao sličan Kristu, pa ga i zbog toga možemo nazvati "drugim Kristom".

Jedan od velikih darova kojima dobri Bog usrećuje svoje odabranike je i dar objava i ukazanja. U povijesti Crkve ima na tisuće vjerodostojnih svjedočanstava kako su mnogi sveci doživjeli objave i ukazanja. U ovoj godini velikoga franjevačkog jubileja treba se sjetiti da su i sv. Franjo i mnogi drugi franjevački sveci bili obdareni tim izvanrednim darovima. Stoga ćemo iznijeti samo nekoliko primjera iz života Asiškoga Siromaška.

Ukazanja sv. Franji

Sveti Franjo Asiški (+1226.), đakon, osnivač triju franjevačkih redova, nakon svoga obraćenja i potpunog predanja Gospodinu Bogu, doživio je više objava i ukazanja, koja su zapisali i posvjedočili vjerodostojni svjedoci. Svetog Bogu u svojoj neizmjernoj dobroti nekada se ukazao sv.

Franji, jer je htio najprije nagraditi Franjinu velikodušnu ljubav, kojom se potpuno predao svomu Bogu. Dakle, ta su ukazanja bila nagrada sv. Franji za njegov predani i sveti život. Neka su ukazanja pomogla sv. Franji da bolje i jasnije upozna put koji je Bog namijenio njemu i njegovim sljedbenicima, tj. muškarcima i ženama koji će živjeti u njegova tri reda, ili će biti nadahnuti njegovim životom i djelovanjem, iako neće biti formalno u jednome od njegovih redova. Treća vrsta ukazanja sv. Franji imala su i posebnu misiju ili svrhu, kojoj je bio cilj veće posvećenje i viši stupanj milosti,

namijenjen ne samo Franji osobno, niti članovima njegovih redova, nego i svima kršćanima.

Fra Toma Čelanski (+oko 1265.) oduševljen je pridružio sv. Franji i njegovoj braći. Ostao je zadivljen njegovim životom, pobožnošću i svetošću. Mnogi su ga fratri nagovarali da napiše život sv. Franje i on je to učinio dva puta. Stoga danas imamo "Prvi životopis" i "Drugi životopis". Kasnije je fra Toma napisao i "Knjigu o čudesima sv. Franje". Te tri fra Tomine knjige prvorazredna su svjedočanstva fratra koji je sa sv. Franjom živio, koji ga je cijenio i držao pravim svecem. Slično je učinio i sv. Bonaventura, general Reda, biskup, kardinal i crkveni naučitelj, kao i mnogi drugi franjevački pisci. Stoga se ta djela u svjetskoj franciskanologiji drže prvorazrednim svjedočanstvom o sv. Franji.

Poruka iz crkve sv. Damjana

Dok je još mladi Franjo tražio put kojim bi u životu trebao krenuti, lutajući ulicama svoga grada Asiza slučajno je došao do crkve sv. Damjana. Ušao je u crkvu da se pomoli i bacio se na koljena pred Propelom. Uskoro je osjetio da se u njemu nešto promijenilo, a Krist mu je s Propelom progovorio: "Franjo, idi i popravi moju kuću koja se, kako vidiš, ruši." Odmah je nekomu svećeniku dao novaca da kupi svjetiljku i ulja i da je upali pred tim Propelom. Ujedno je doslovno shvatilo Kristovu poruku i prihvatio se posla te se dosta namučio popravljajući tu zapanstenu crkvu.

Nije, naime, odmah shvatio da je dobro popravljati jednu građevinu, koja se nazi va crkvom, ali mu je kasnije postalo posve jasno da mu je Krist s Propelom dao zadatak da popravi i obnovi njegovu Crkvu, zajednicu vjernika na čelu sa Svetim ocem papom. To je Franjo i učinio kad je osnovao svoja tri franjevačka reda, koji evo već osam stoljeća "popravljaju Crkvu", tj. trude se naviještanjem Evandelja i uzornim redovničkim životom učiniti sve da svi članovi Crkve budu sve bolji...

To Propelo iz crkve sv. Damjana preneseno je 1260. god. u crkvu sv. Klare, kad su se sestre klarise preselile u novi samostan. Kopija toga Propela nalazi se u crkvi sv. Damjana. Sljedbenici sv. Franje na poseban način štuju to Propelo, s kojega je Krist progovorio *Velikomu Asižaninu*.

Prve jaslice

Sv. Franjo, nadahnut Duhom Božjim, ne prestano je razmatrao Kristov život i posebno ga je dirnula Isusova poniznost, koju je kao Bog pokazao kad se utjelovio i rodio kao malo dijete u Betlehemu. Također ga je silno oduševljavala ljubav koju je Isus pokazao prema ljudima u svojoj teškoj muci i smrti.

Želeći što bolje doživjeti Isusovo utjelovljenje i rođenje, predložio je 1223. god. svomu prijatelju Ivanu, seljaku iz sela Greccia, da u šipili priredi jasle, donese slame, dove vola i magarca, jer je "želio obnoviti uspomene na ono Dijete, rođeno u Betlehemu, njegove djetinje potrebe i neprilike, tj. kako je bilo smješteno u jaslice i položeno na slamu u nazočnosti vola i magarca, da bi se to moglo tjelesnim očima gledati."

Ivan je sve pripravio i u Badnjoj noći došla su braća fratri i mnoštvo naroda iz okolnih sela. Svi su nosili zublje i svjeće pa je ta sveta noć bila svjetla kao dan. Svećenik je uz jasle na oltaru slavio sv. Misu, Franjo je pjevao Evandelje i zanosno propovijedao. Svi su bili oduševljeni.

Neki je pobožni čovjek ugledao viđenje: *Dijete leži u jaslicama*, a Franjo mu se klanja i kao da ga želi probuditi. Glas o toj svetoj noći i Djetetu Isusu u jaslicama proširio se onim krajem i svi su shvatili da je Isus u ljudskim srcima zaboravljen i da ga je Franjo želio probuditi.

Taj je događaj u Grecciu toliko oduševio ljudе, da su otada počeli za Božić praviti jaslice, bilo u šipljama u prirodi, bilo na gradskim trgovima, bilo u crkvama ili u svojim kućama.

(Nastavlja se)

MIROTVORAC U BOLONJI (II.)

Autor romana "Mirotvorac u Bolonji", fra Bernardin Škunca, opisuje mirotvorno djelovanje sv. Franje Asiškog. Roman je u jezgri uteviljen na izvješću Tome arhiđakona Sličanina, koji je u vremenu dolaska sv. Franje u Bolonju (Italija) studirao pravne znanosti. Autor je u obliku povjesne kronike opisao očekivanje pokornika iz Asiza, što se odvija u obliku razgovora o pohotama, o podjeli ljudi na više i niže, o zlu rata, o ljepoti mira i dobra među ljudima. Svečev nastup na velikom gradskom trgu, sa željom da pomiri zavađene i zaraćene građane, izveo je potresna obraćenja i međusobno mirenje.

fra Bernardin Škunca

Videći moju obuzetost susretom s Asiškim pokornikom u Bolonji, i provincijalni ministar ove matične provincije u redu Male braće živo mi preporuči da uredno napišem svoja sjećanja o pohodu blaženoga Franje gradu Bolonji, kako bi ona bila poticaj drugima da naslijeduju našega svetog uteviljitelja. To on kaza i mome gvardijanu, bratu Andriji, pa se ja s dragim gvardijanom o tome često spominjem, već i zbog potrebnoga pribora za pišanje, no još češće o sadržaju što ga kanim ubilježiti u ovu kroniku.

'Znaš, brate Andrija', rekoh nedavno snome gvardijanu, 'ti ono ponekad pišeš razmatranja za braću u samostanu i za mnoge vjernike koji u Svetu Mariju Andeosku dolaze u većem broju otkada si ti ovdje poglavari. Ja znam da ti ne držiš mnogo do tih svojih bilježaka, ali..., ja bih po koju misao iz njih rado prenio u kroniku koju imam pisati. Neka ti ne bude neugodno, ja te molim da mi ih ustupiš na neko vrijeme.' 'Brate Augustine, misliš na one bilješke što ih neuredno zapisujem na komadićima papirusa... Ti znadeš da u mene nedostaje one školske metode kojoj si ti vičniji. neka je Gospodu slava za taj tvoj dar! . ali...ali..., ja se zbog toga svojeg nedostatka nimalo ne osjećam od Boga uskraćenim. Ako hoćeš, uzmi ih.' 'Ne zamjeri, brate Andrija, prenosiću ih s tvojim imenom. Tako mi nalaze bratska savjest.' 'Rekoh, pa sada ne povlačim. Kad ti zatrebaju, uzmi ih... Ali, onaj moj nečitljivi rukopis, pa moja nespretnost u služenju pisarskim priborom, sve ti je to poznato. A, onda, i moje poteškoće s nekim poremećajem u očima... Zato ćeš naći i na koja ponavljanja slova, ili nerijetko na ispuštenu riječ. Ti dodaj što nedostaje i ispravi što je krivo...'

'Da, ulazim, makar nevrijedan, ulazim u ovo pisanje. Ulazim u Duhu i Istini. Ulazim u Ljubavi. Na slavu i hvalu Svevišnjega!'

otac je imao blagoslovjeni životni okoliš, te se nesmetano mogao baviti bilježničkim poslom.

Pred sobom sam, dakle, imao i dragoga oca i uzornoga čovjeka i cijenjenoga bilježnika. Takvom čovjeku trebao sam priopćiti svoju želju da sam se odlučio za odlazak u red Male braće. U prvi mah osta začuđen mojom odlukom, ali suzdržano. Zaci-jelo, njegov osjećaj je pošao u dubinu više nego li je ostao na površini. Ali, naše više-strukuo isprepleteno poznavanje i suočjećanje više nije moglo skrivati dubinu osjećaja. On je, naime, zakoračio u moju dubinu, ja u njegovu. Draga mi majka isprva očitovala majčinske i obiteljske osjećaje. Bijaše ožalošćena, što mi kaza u prvoj zgodnoj prilici, da ne će prosljediti zvanje uglednoga oca, te sam i nakon nezaboravnoga dana, kada je mali brat Franjo govorio i molio na velikom gradskom trgu u Bolonji, pričekao da se u obiteljskom krugu stvari dobro ozrače za moj odlazak u red Male braće.

Čas kazivanja moje odluke dragim roditeljima, naime, samo par dana prije svečeva dolaska, izabrao sam namjerno. Svi su, naime, u Bolonji međusobno razgovarali o dolasku pokornika iz Asiza i svi ga očekivali s neobičnom radošću. I moji roditelji, dakako. Mislio sam da će to opće raspoloženje prema svetom čovjeku iz Asiza biti najpogodnije tlo za obiteljsko slaganje s mojom odlukom. Ipak, trebalo je nekoliko mjeseci da se otac pomiri s mojom odlukom. U više mi je navrata izražavao svoju muku. Bolje je kazati upravo tu riječ, negoli misliti na njegovo protivljenje. I pomalo se nadao mojemu odustajanju. Kako i ne bi. Moj stariji brat je pošao drugim putem, posvetio se je trgovačkom poslu i osnovao svoju obitelj. Dvije sestre su se pak sretno udale. Otac je s pravom, kao uostalom i majka, želio obiteljskoga nasljednika u pu-

nom značenju te riječi. No, ja bijah postojan u odluci, ali obazrivo i s velikim poštovanjem prema roditeljima.

Ni razgovor s majkom ne bijaše mi mnogo lakši. U želji da joj ne nanosim bol rastanka, u tim sam joj časovima prenio jedan moj svježi san, bolje reći, dobro upamćeni san. 'Čuj me, majko. Povjerit će ti moj nedavni san. Bijaše to tako čudesan san da bih ga najbolje mogao nazvati mističnim snom.' 'Kako to misliš, mističnim? Što znači mističan san?' 'Znaš, majko, mističan znači da upućuje na Božji misterij, na Božji plan s nama...'

Bijasmo sami, majka i ja u našem malom vrtu iza kuće. Prenosim ga u ovaj zapis vrlo vjerno, jer mi je ostao živ i djelatan za čitav moj život. 'Večer je u svetom gradu Jeruzalemu. Dvorana u kojoj je naš Gospodin Isus blagovao posljednju pashalnu večeru sa svojim učenicima. Čas je nakon blagovanja vazmene večere.

Veliki izduženi stol: Isus je na vrhu ili na čelu stola, sam; učenici su s dvije strane toga izduženoga stola, i prema točki mojega promatrana učini mi se da je stol gdje stoji Gospodin Isus znatno uži, potom da se postupno proširuje u svojim stranama, te je na kraju, gdje, opet s jedne i s druge strane stoje posljednji Isusovi učenici, značajno širi završetak toga stola.

I sad, majko, tik ispred spomenutoga proširenoga završetka stola, klečeći, bijaše nazočna Isusova majka u sjajnoj bijeloj haljini, po kojoj su se okomito, po dužini čitave duge haljine, izuzev rukava, sputale svjetlo-plave trake, od po pola pedlja udaljenosti jedna od druge. S njezine je glave na ledu padaо pramen svjetlo-zlatne kose. Bijaše ona u stavu velike poniznosti, ali i neobičnoga zanosa. Sklopjene je ruke podigla ravno tamo prema Isusu na vrhu stola. Ja sam je mogao promatrati samo s lijeva boka. Dovoljno da vidim izraz njezina preobraženoga lica i uzdignute, sklopjene ruke... A onda, majko, ono za mene posve iznenađujuće...' Majka je, video sam, zastala od uzbudjenja. Učinilo mi se da se stopila s mojim pripovedanjem, da ne kažem da mi je u tom času sličila na samu Isusovu majku. Nastavih...

'Znaš, majko, tamo na povećanom krajtu stola, tamo gdje se stol proširio, je li u stvarnosti ili u mom viđenju, Bog zna; tamo gdje u poniznom stavu bijaše Isusova majka, tamo sam jasno video pokornika Franju iz Asiza, s njezine desne strane, nešto malo izmaknutoga unazad. Njega, doduše, ja još nikada nisam video uživo, ali su mi ga toliki živo opisali, te sam siguran da tu, uz Isusovu majku, s desne njezine strane, također poklekut, također sklopjениh

ruku, bijaše nazočan baš mali brat Franjo, i on preobražen, sav ponesena pogleda prema Isusu na vrhu stola. S lijeve, pak, strane Isusove majke bijah ja. Bijah ja..., majko! Nešto bijah izmaknut iz crte klečanja Isusove majke, možda stopu više nego mali brat Franjo. Ja, pak, majko, iako pokleknut, bijah skupljenih prstiju, na časove prekrivenih na prsima. Osjećao sam se posve nedostojan s takve nazočnosti.'

Kazivanje i meni postade veoma uzbudljivo. Bijah ganut kao i majka.

'No, majko, taj čudesan san još nije dospio svome cilju, onome što je najljepše u njemu.' 'Što bi to moglo biti, dragi Augustine? Kazuj mi. Nešto slično nikada nisam slušala.'

Nastavih tumačiti majci:

'Vazmena večera već bijaše završena. Sluge su odnijele posude sa stola. Isus i učenici su sada na nogama, a na stolu, ispred Isusa i ispred svakoga od apostola bijahu postavljene u srebru izrađene uljane posude, izdužena oblika, pune ulja s čistim bijelim stijenjem. Isusova bijaše najviša, nešto više od pola lakti, u staklu koje je izvana obavijala i resila srebrena čipka. Uljance za apostole bijahu nešto manje, ali jednako u staklenoj posudici, ukrašene srebrom. Isus bijaše obučen u dugu tuniku svjetlo-zlatne boje, na kojoj, oko Isusova

va struka, bijaše kao neki opasač, ali doista poseban: bijaše sastavljen od pšeničnoga zrnja, već u rastvorenom obliku, ali skladnom, a iz toga neobičnog Isusova opasača iznikle pšenične peteljke, izvijale se u bjelkasto-zeleno, pa sve izrazitije u već naziruće, sada još zeleno klasje.

Isus je uzdignutih ruku, a apostoli su u različitim izrazima: nekoji su apostoli imali prekržene ruke na prsima, nekako kao i ja, neki sklopjeni prstiju, svi, pak, netko više netko manje, usmjerena pogleda prema Učitelju. Svi su obasjani sjajem plamteće uljance, Isus najviše. Još i sada, majko, vidim ozarena lica svih apostola, osim, nažalost, Jude, jer on ode u noć...

A Isus..., Isus, majko, u tom času izgovara riječi: *'Ja sam Svjetlo svijeta. Tko vjeruje u mene i riječi moje čuva, hodit će u Svjetlosti!* Samo te riječi sam čuo, majko, i od te noći, evo sve ove dane, te me riječi prate. Majko, ja sam jasno razabrao da je moj poziv hoditi u toj Svjetlosti po putu koji pokazuje mali brat Franjo iz Asiza.

To bijaše, majko, moj mistični san.' 'Dragi sine, sada razumijem što je to mističan san. Ja će biti sretna, bude li tvoj izbor twoja sreća. Veseli me kad tebe vidim kako se raduješ svetom čovjeku iz Asiza.'

(Nastavlja se)

Ivo Dulčić - Sv. Franjo s pticama

DUHOVNA OBNOVA U ŽUPI MEĐUGORJE

Od 29. siječnja do 1. veljače 2009. u župi Međugorje održala se duhovna obnova koju je vodio **prof. dr. Tomislav Ivančić** iz Zagreba. On prati međugorska događanja još od listopada 1982. i u ovoj je župi održao brojne propovijedi, duhovne obnove, seminare, predavanja...

Osim sudjelovanja u večernjem molitvenom programu i klanjanjima, kao i molitve na Brdima (križni put u petak, molitva krunice u nedjelju) za sve župljane, vlč. Ivančić imao je susrete s kućedomačinama i domaćicama, s mladima, s mladim bračnim parovima, s poslovnim ljudima, kao i s vodičima te djelatnicima Župnog ureda i Informativnog centra "Mir".

Vlč. Ivančić pozvao je župljane na hodočašće, a sržna misao svih njegovih propovijedi jest:

Cijeli svijet dolazi u ovu župu da bi se duhovno obnovio, a obnoviti se može ako vas, župljane, nađe obnovljene u duhu. A obnovljen u duhu znači biti svjestan da se ovdje nešto neobično, nebesko, Božje događa. U Međugorje ljudi dolaze vidjeti Boga, susresti Isusa Krista, dotaknuti Marijinu prisutnost, osjetiti kako molitve bivaju uslišane. Ljudi ovdje dolaze naučiti postiti, odricati se, biti dostojanstveni, biti inteligentni, vrhunski ljudi.

S ovom duhovnom obnovom želimo da vi župljani budete svjesni toga da je Bog vas izabrao. I kao što su rekli vidioci, niste vi bolji od nas izvan vaše župe, ali Bog je izabrao vas, računa na vas, on vjeruje da će se vi odazvati, a onda će se cijeli svijet odazivati prema vama, da ide istim putem. Ono što vi prođete, to će hodočasnici moći doživjeti.

Zato je temeljno da mi spoznamo da smo dosta napravili, imamo hotele i pansione, ali Bog traži da se zapitamo nismo li zapustili svoju prvu ljubav. Nisi li zaboravio odakle je sve to počelo, ne bi li se trebalo vratiti da vidimo gdje je izvor toga da cijeli svijet prijavlja o Međugorju. Jesi li svjestan da će iz cijelog svijeta doći ljudi i pitati te ukazuje li se zbilja kod vas Gospa; je li zbilja kod vas nebo tako otvoreno da možete Boga doživjeti i vidjeti?

Može se dogoditi samo dvoje: da se ljudi vrate i kažu da župljani o tome ništa ne znaju, nitko od njih nije doživio Boga, nema tu Gospe, ili će reći da je tu zaista čudo; ovi ljudi su promjenjeni, oni su Božji, oni su sveti, oni su čuli Božji glas i krenuli su za Bogom. Vjerujemo li, braćo i sestre, da se ovdje nešto neobično događa i da je bezbroj ljudi ovdje našlo Boga, a bili su ateisti, bezbožnici i teški grješnici?

Vratimo se prvoj ljubavi. Budimo duboko toga svjesni i molimo Boga da nam oprosti ako smo to bili zaboravili, ako smo se previše počeli baviti drugim poslovima, ako smo zaboravili da je Bog vas izabrao da drugima pokaže da je on bliz svakom čovjeku. A onda ga molimo neka njegov Duh toliko jača naš duh da budemo svjedoci i Marije i Isusa i Oca nebeskoga, da budemo svjedoci Neba i postanemo svjesni da smo veliki onoliko koliko smo s Bogom, a da smo ništarija ako živimo otkinuti od Boga.

(Opširnije o duhovnoj obnovi i riječi prof. dr. Tomislava Ivančića u Međugorju objavit ćemo u sljedećem broju našega lista)

Snimio: Foto Đani

KORIZMA - DRUŽENJE S GOSPODINOM - LICEM U LICE

fra Tomislav Pervan

Današnji svijet treba upravo osoba, proroka i svetaca, koji cijelim bićem slijede Isusa Krista, koji istinski s Isusom prijateljuju. Takve poglavito Crkva treba. Sveci su uvijek tjerotvorili proročku protežnicu. Oni su redovito odgovor na duboku krizu vjere u određenom vremenu. Oni razgovaraju s Ocem, licem u lice, oni traže od Boga odgovor.

Učlanku talijanskoga novinara u ovome broju *Glasnika mira* riječ je o Mariji ne kao 'svećenici', nego 'proročici'. Marija je proročica, zazivamo je 'kraljice proroka'. Time nam se nameće pitanje proroštva i proroka. Tko je zapravo prorok? Nije li gotovo obezvrijedeno govoriti danas o prorocima kad ih imamo na sve strane, poglavito zlogukih, koji pretkazuju tmurnu budućnost, apokaliptičke događaje, ratove i sl. Mnogima nije jasno što se pod riječju prorok misli, a sama se riječ olako rabi.

Uzmemo li Bibliju kao kompas za određivanje pojma proroka, vidjet ćemo bitne razlike između onoga što nam se svakodnevno nudi pod riječju prorok od onoga što nam Biblija veli o prorocima. U biblijskoj poimanju prorok nije pretkazivač, on ne pretkazuje buduće događaje. On nije ni apokaliptičar koji bi slikovito opisivao buduće događaje, smak ili kraj svijeta. Prorok nije po svome pozivu prvenstveno ni kritičar vjerskih ili državnih ustanova, što se često podmeće starozavjetnim prorocima. Danas se rado suprotstavlja proročka karizma instituciji i zakonima. To pak suprotstavljanje odgovara većma samozvanim kritičari ma nego biblijskom poimanju. Premda prorok žigoše zloporabe i krivo poimanje Božje riječi i životne prakse, ipak on nije u opreci ili suprotnosti s institucijom, makar su često u prijeporu.

Otvorimo li primjerice Knjigu Ponovljenog zakona, vidjet ćemo kako je na samome kraju jedino zakonodavac Mojsije nazvan prorokom. Završetak Mojsijeva Petoknjižja jednostavno ustvrđuje: "Ne pojavi se više prorok u Izraelu ravan Mojsiju – njega je Gospodin poznavao licem u lice! – po svim onim znakovima i čudesima" (Pnz 34,10). Mojsije se ne naziva samo prorokom, nego se jasno navodi odakle je vučao svoju proročku žalu: Gospodin ga je poznavao licem u lice. Gospodin ga je po-

zvao osobno! On se s Gospodinom ophodio prijateljski.

Time se opisuje bitna značajka proraka. Prorok je čovjek koji se s Bogom ophodi kao prijatelj s prijateljem. I on je kadar govoriti svomu vremenu upravo na temelju toga izravnoga susreta s Bogom. Prorok je osoba koja govoriti istinu nakon što je imao osobni dodir sa samim Bogom. I to istinu za danas, tako da ta istina osvjetljuje sadašnjost i utire put u budućnost. Srčika i korijen proraka upravo je u tome: Biti s Bogom licem u lice, oči u oči! Iz svoga ophodenja s Bogom uprisutnjivati u svakom vremenu Božju istinu, krčiti putove za sutra. Prorok je čovjek koji moli, koji u svojoj molitvi intenzivno razgovara s Bogom, on upravo tu crpe svoja nadahnua i životne istine.

Stoga nije nikakvo čudo što je otačka predaja proroštvo iz Ponovljenog zakona tumačila kao najavu i obećanje Isusa Krista. Isus Krist objavljuje se kao istinski Mojsije, ali je i daleko veći od Mojsija. Kako je Isus pravi Božji Sin, on živi od gledanja Oca licem u lice, svoga Oca naziva dražesnim imenom "Tatice" (Abba). Isusova je želja uzeti i povesti nas sve u taj intimni odnos s Bogom Ocem. Krist je istinski i konačni Mojsije koji živi iz trajnoga ophodenja s Ocem, oči u oči, srcem uz srce, licem uz lice, kao Sin – koji ne više kao Mojsije – snagom riječi i zakona dovodi k Bogu, nego koji sam postaje *put, istina i život*, koji svojim životom i patnjom vodi i nosi do Boga.

On je – Isus Krist – istinski i konačni prorok koji ima doći na ovaj svijet. On je mjerilo svih potonjih proroštava u kršćanstvu, ali i u svijetu. Prema njemu se mjeri sve. To nagašava posebice današnji Papa u uvodnim riječima svoje knjige o Isusu iz Nazareta.

Proročki žar i žudnja za Bogom u suvremenoj krizi Boga

Današnji svijet treba upravo osoba, proroka i svetaca, koji cijelim bićem slijede

Isusa Krista, koji istinski s Isusom prijateljuju. Takve poglavito Crkva treba. Sveci su uvijek tjerotvorili proročku protežnicu. Oni su redovito odgovor na duboku krizu vjere u određenom vremenu. Oni razgovaraju s Ocem, licem u lice, oni traže od Boga odgovor. Suvremeni je čovjek izgubio neposredni odnos s Bogom kakav ćemo pronaći kod proraka, kod Marije, kraljice proraka, kod svetaca kroz svu povijest. Izgubio je onu prisnost, ono prijateljstvo koje je njih resilo. Danas je i u samom kršćanstvu iščeznula biblijska svijest kako Bog djeluje u povijesti, kako je prisutan u njoj, kako se u Crkvi očituje. Suvremeni svijet, a s njime i Crkva pate od deizma, tj. svjetonazora koji je Boga smjestio negdje daleko, Boga koji bi, navodno, digao ruke od stvorenoga svijeta.

Njemački teolog J. B. Metz govori o 'krizi Boga' kao najdubljoj i najbolnijoj krizi suvremene Crkve i svijeta. Prema njemu ta bi se kriza mogla svesti na znanu kritiku: "Vjera da – osobni Bog ne!" Na jednoj smo strani svjedoci buđenja vjerskih osjećaja, stanovite sklonosti za vjeru i vjerske osjećaje, ali je suvremenom čovjeku teško predočiti osobnoga Boga koji bi se osobno brinuo za pojedinca, ili koji bi pak djelovao u svijetu. To ne znači kako suvremeni čovjek ne vjeruje u Boga, ali je pojam Boga nejasan, rasplinut, nije to više osobni Bog Biblije. Stoga naš suvremenik radije vjeruje u kozmičke sile, anđele, dobre i zle duhovne, njih zaziva, njima se prepusta, u njih se pouzdaje. To bi bila ujedno i sržna poruka novodobne duhovnosti. Sve su vjere jednako vrijedne, sve religije vode u bitnomu u nekakav bolji život.

Od vremena prosvjetiteljstva u europskoj je misli prisutan praktični deizam. Prema tome poimanju, ako Bog opстоje, onda je on samo dao poticaj velikom prasku i potom se povukao s pozornice. Mnogima se čini smiješnom predodžba da bi

se Bog brinuo za naša djela i nedjela, da bismo mu mi bili bitni, mi sitna bića, naspram svemirskom beskraju. Mnogima je gotovo čista mitologija pripisivati Bogu djelovanje u povijesti i svijetu. Takva deistički shvaćena Boga ne treba se bojati niti ga treba ljubiti. Suvremenom čovjeku jednostavno manjka elementarni žar, žudnja za Bogom pa time i životni eliksir proročkoga elementa.

Žudnja i žar za Bogom značajka je biblijskog čovjeka. Biblijski čovjek čezne i žudi za Božjim licem, želi razgovarati s Bogom licem u lice, traži tga Boga i živi s njim, doživljava Boga kao blizoga, kao *mysterium tremendum et fascinosum*, tajnu pred kojom čovjek ošinut drhti. Kako pak taj Bog postupa, dade se odčitati na Isusovu primjeru. Isus je cijelim svojim bićem jednostavno slovnica živoga Boga. Zato je

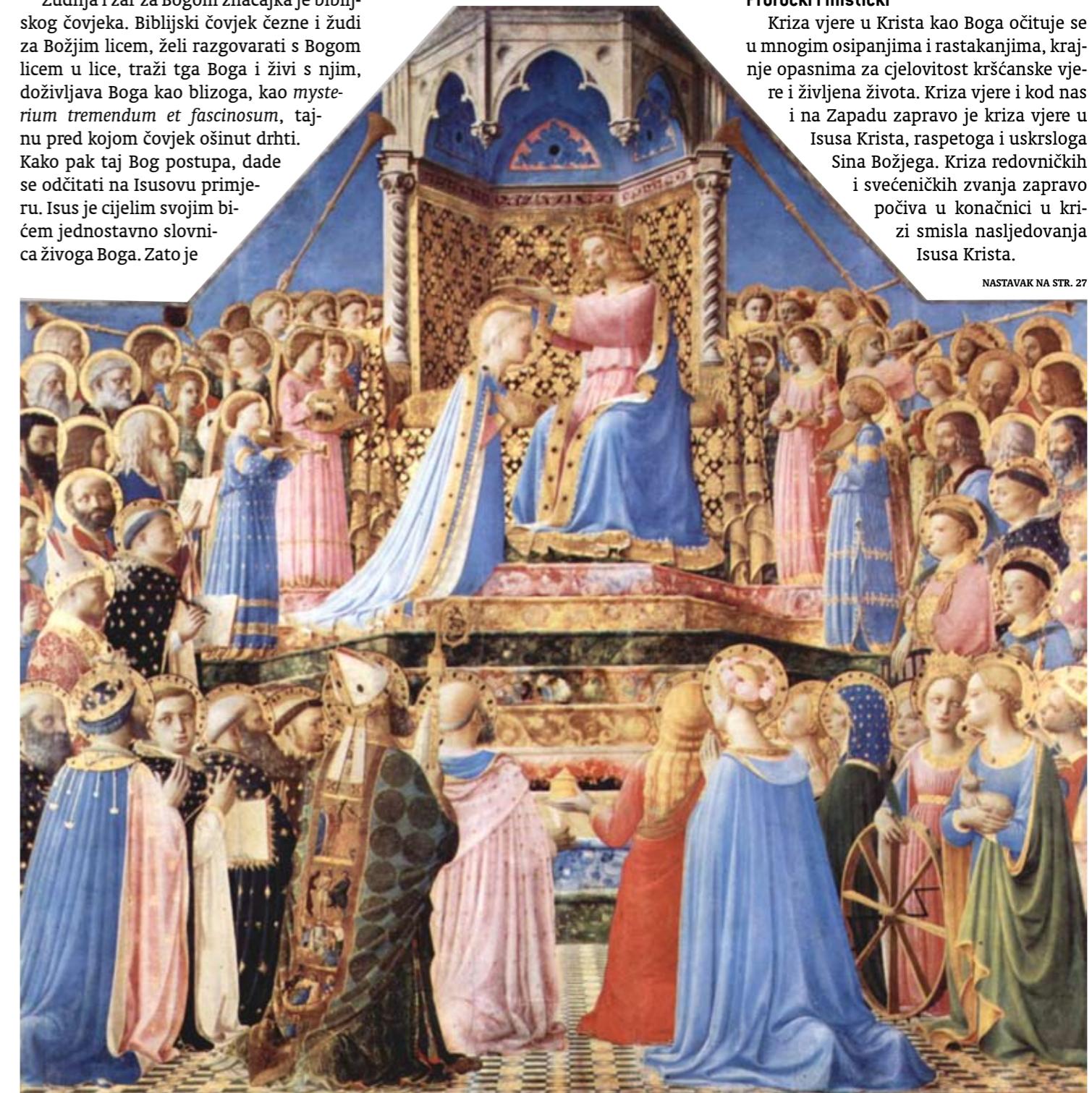
Isus istinski i konačni prorok. Nije nikakva slučajnost što suvremena kriza Boga ima svoj najizrazitiji iskaz u krizi vjere u Isusa Krista. Poglavitno pak u današnjem društvu kojega je značajka *multi-kulti-svetonazor*, u kome sve vrvi od religijskih ponuda, a vjera u Isusa Krista splašnjava i svodi se na čisto humanistički pristup Isusu, time i Isusa čovjeku. Mnogima smeta sami pojam Isusa kao Boga i Božjeg Sina.

Time smo onda kod suvremenog izbora koji bi se dao izreći kao: "Isus da – Krist ne", ili pak "Isus da – Sin Božji ne". U tome izričaju izražen je stav mnogih naših suvremenika koji visoko cijene Isusov humanizam, ali im smeta Isusovo božanstvo i vjera da je on Božji Sin, Uskrsnuli, prisutan u povijesti i Crkvi u snazi i osobi Duha Svetoga.

Proročki i mistički

Kriza vjere u Krista kao Boga očituje se u mnogim osipanjima i rastakanjima, krajnje opasnima za cjelovitost kršćanske vjere i življena života. Kriza vjere i kod nas i na Zapadu zapravo je kriza vjere u Isusa Krista, raspetoga i uskrsloga Sina Božjega. Kriza redovničkih i svećeničkih zvanja zapravo počiva u konačnici u krizi smisla nasljedovanja Isusa Krista.

NASTAVAK NA STR. 27 >

OSVIJETLJENA I SLAVNA OTAJSTVA KRUNICE NA BRDU UKAZANJA

Za Novu 2009. godinu na Brdu ukazanja dovršeno je osvjetljenje stana i brončanih ploča koje prikazuju Slavna otajstva krunice. Poslije osvjetljenja Radosnih otajstava i prilazne staze prema Gospinu kipu (23. lipnja 2006.) te Žalosnih otajstava (24. prosinca 2008.), osvjetljene Slavnih otajstava krunice (31. prosinca 2008.) ujedno znači i dovršenje projekta osvjetljenja Brda ukazanja. Osvjetljenje Otajstava krunice i Gospina kipa izvedeno je na inicijativu hodočasnika iz Italije koji su finansirali najveći dio radova. Izvođač električnih radova je Rade Džida sa suradnicima, a radove je nadgledao ing. Vinko Kosir.

ŠESNAESTI MEĐUNARODNI SUSRET VODITELJA CENTARA MIRA, MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA

Šesnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održat će se u Međugorju od 1. do 5. ožujka 2009. godine. Tema susreta je: „Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša“ (1 Sam 3,9).

Molimo vas da što prije prijavite svoj dolazak. Prijaviti se možete na faks/telefon broj 00 387 36 651 999 ili elektronskom poštom na adresu: seminar.marija@medjugorje.hr.

SVETA MISA ZA STRADALE FRATRE I VJERNIKE

Veljača je mjesec u kojem se s bolju sjećamo stradalih u II. svjetskom ratu i poraću. Hercegovačka franjevačka provincija tada je ostala bez 66 svojih članova, a hrvatski narod bez tisuća mladih ljudi. Na Širokom Brijegu, u Mostaru i drugim mjestima stradanja za pokojne se slave Mise, a u Međugorju, tradicionalno, 10. veljače molimo za fratre rodom iz naše župe i one koji su djelovali u njima za sve žrtve komunističke strahovlasti. Podsjetimo, stradali fratri i oni koji su pastoralno djelovali u našoj župi su: fra Jozo Bencun, fra Marko Dragičević (st.), fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj, fra Jenko Vasilj, fra Križan Galic, fra Bono Jelavić, fra Paško Martinac, fra Andelko Nuić i fra Bernardin Smoljan.

MISA U SPOMEN FRA LEONARDA OREČA

Usrijedu 21. siječnja 2009. navršilo se sedam godina od smrti bivšega međugorskog župnika i utemeljitelja vjersko-humanitarne udruge „Međugorje-Mir“ dr. fra Leonarda Oreča. U međugorskoj župnoj crkvi u 18 sati za njega se slavila sv. Misa koju je predslavio fra Ivan Landeka, dugogodišnji međugorski župnik, u suslavju sa sadašnjim međugorskim župnikom fra Petrom Vlašićem i drugim fratrima na službi u Međugorju.

Fra Leonard je služio u Međugorju od 1988. do 1991., od toga je nešto više od godinu dana bio župnikom. Bio je dugo vremena odgojitelj mladih fratra. Imao je značajne odgovornosti u provinciji. Bio je profesor u Sarajevu i u Fuldi u Njemačkoj, a deset godina djelovao je kao svećenik u Njemačkoj.

U svojoj propovijedi fra Ivan Landeka je kazao kako je fra Leonard bio pravi savjetnik i čovjek koji je znao slušati i prepoznati Božje djelo. Brinuo se za bolesne, za ranjenike, za prognanike, ali se jednako tako brinuo da imaju Bibliju u ruci te je zajedno s Biblijskim društvom organizirao i pomogao da se tiska 40.000 Biblija za izbjeglice i prognane. Jednako se tako brinuo da fratri u Kazahstanu, u Albaniji, u Meksiku imaju habit. Brinuo se da nakon pada komunizma u Albaniji mlađi albanski kršćani imaju Katolički katekizam i bilo je tiskano nekoliko desetaka tisuća katekizama kao početak nove evangelizacije u Albaniji.

Fra Leonard u Fatimi

IZ MAJČINA SELA

Klub lječenih alkoholičara

Svakoga ponedjeljka u 18 sati u Klubu lječenih alkoholičara u Majčinu selu održava se sastanak ovisnika o alkoholu. Na susretu se okupi oko 25 do 30 ljudi koji su u piću proveli veći dio života, neki čak i do 30 godina, te zbog nekih događaja ili poticaja prestaju piti. Od fra Svetozara Kraljevića dozajemo kako je na sastanak nedavno došla i jedna mlada žena jer je shvatila da se u njezinoj obitelji nešto mora promjeniti: suprug je pio, a njihova mala djeca morala su trpjeti njegov teror i proživljavati pravu muku. Na sastanku je potražila savjet, te kako zaštititi djecu. Prihvatala je ponuđene savjete i njezin se muž odlučio početi liječiti. Stručnjaci kažu da je u procesu rehabilitacije jako bitno da žena prati svoga muža... Svi koji imaju ovakvih ili sličnih problema mogu doći na susret u

Međugorje ili se obratiti Klubu anonymnih alkoholičara u Mostaru. Gospođa Nada Matović, voditeljica ovih susreta, uvijek stoji na raspolaganju.

Trodnevni susret voditelja

Od 13. do 15. siječnja 2009. u Majčinu selu je održan trodnevni susret voditelja zajednica koje su u sklopu Zajednice Milosrdni Otac. Sastali su se svećenici odnosno voditelji zajednica iz Slovenije, Vojvodine i Bijakovića – župa Međugorje. Dva dana intenzivno su radili, a treći su dan otišli u Konjic vidjeti mjesto gdje će se otvoriti četvrti zajednica za pomoć ovisnicima. Dogovarali su se oko organizacije rada, te koji su najbolji načini da se momcima pomogne kako se ne bi dogodilo da netko nazaduje umjesto da napreduje. Fra Svetozar Kraljević je naglasio da zajednica uvijek treba biti izazovna kako bi ljudima pomogla u njihovom ljudskom rastu. Dogovoren je da će se ovakvi susreti održavati najmanje dva puta godišnje.

Susret roditelja

U nedjelju 18. siječnja 2009. u Majčinu selu je održan susret roditelja. Sastanak je počeo u 10 sati i trajao je do dugo iza podneva. Na ovim sastancima daju se izvještaji, upute i informacije kako suradivati s drugim roditeljima i međusobno se nadopunjavati. Roditelji postavljaju svoja pitanja, a roditelji momaka koji su već duže u zajednici pomažu svojim savjetima. U lječenju ovisnika osim osoblja u zajednici potrebna je i roditeljska pažnja. Bitno je da roditelji budu uključeni u proces lječenja ovisnika te da u svakom trenutku mogu kontaktirati druge roditelje s istim ili sličnim problemima, bez obzira nalazili se oni u Tuzli, Sarajevu, Novom Sadu, Sloveniji ili negdje drugdje. Po riječima fra Svetozara, iz tih kontakata izraštaju kvalitetna prijateljstva.

(Ivana Zovko i Dragana Dugandžić)

Statistike za siječanj 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 41.600
Broj svećenika concelebranata: 847 (27 dnevno)

HODOČAŠĆE MOTORISTA U TRAVNUJU

U Međugorju će se 25. travnja 2009. održati hodočašće motorista koje organizira Kršćanska udruga KUP – KARMEL. Robert Rukavina zamišlja ovo moto-hodočašće kao dočašće tijekom kojega bi mnogi otkrili nove puteve i posjetili mjesto na kojem nas Gospa poziva na mir, kamo su možda oduvijek željeli poći. U Međugorju će se slaviti sv. Misa za sve poginule motocikliste. Više o tome možete saznati na web stranici www.kup-karmel.com najkasnije početkom travnja.

U MEĐUGORJU PRONAŠLA VJERU

Gospodu Katicu-Katarinu Zubović upoznali smo za njezina boravka u Međugorju u prosincu prošle godine. Na Radiopostaju "Mir" Međugorje navratila je za svoju majku, koja živi u Bugojnu i redovito sluša ovaj radio, uplatiti podupirateljstvo. Tom prigodom prvi je put svjedočila o svome životu i bolesti, što objavljujemo i u našem listu.

Ivana Zovko i Dragana Dugandžić

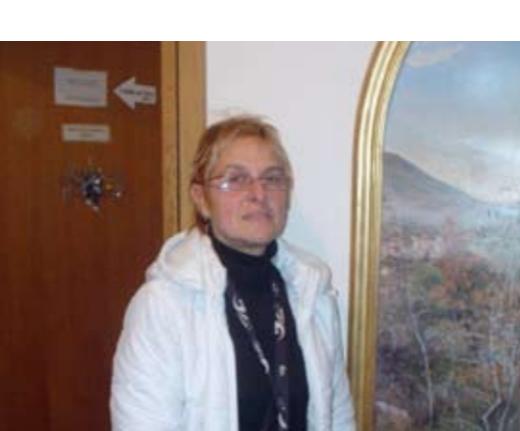
Katica-Katarina Zubović živi u Zagrebu s mužem i kćeri. U Međugorje dolazi već devet godina. Prije deset godina oboljela je od karcinoma dojke. Uvjerenja je kako je oboljela zbog stresnog i neurednog života

U životu je imala sve – dobar posao, novac, materijalne stvari. Često je bila na poslovnim putovanjima pa njezina kći nije imala majku, a suprug nije imao ženu. Posao joj je bio na prvom mjestu. Kada je čula da ima karcinom, pomislila je kako je sve gotovo, da će umrijeti. Za Međugorje je čula od sestrine prijateljice. Sa sestrom, suprugom i prijateljicom prvi put u Međugorje dolazi 2000. godine. Popeli su se na

Križevac, gdje su osjetili nešto što se ne može riječima opisati. Pitali su se: Što se tu događa, kako to objasniti čovjeku koji to nikada nije doživio?

Vraćaju se u Zagreb, gdje je zadnji put bila na zračenju. Po povratku iz Međugorja ona i suprug odlučuju se vjenčati. Katarina je bila krštena, pričešćena i krizmana, no nije bila vjenčana. Sakrament ženidbe primila je poslije prvog dolaska u Međugorje, u koje od 2000. hodočasti jedanput godišnje.

U Međugorju je svaki put sretna, u njemu se obnavlja, a kad ode na Brdo ukazanja, preporodi se. Sada su joj bitne male stvari, zadovoljna je svojim živo-

tom, zahvaljuje Bogu i Gospo Međugorskoj na svim milostima koje je primila.

Redovito posjećuje i Majčino selo u Bjakovićima, u koje je prvi put došla zbog nečaka koji je trebao ići u zajednicu za liječenje ovisnika, ali je naišla na veliku kuću s puno djece. Tom prigodom upoznala je s. Kristinu Barbarić, koja ju je oduševila svojom dobrotom. "Kad uđete u kuće u Majčinom selu, osjetite Božju nazočnost, osjećate se prekrasno", kaže gospođa Zubović, koja nije ostala ravnodušna na djecu koja borave u Majčinom selu. Već davno se zavjetovala da će svake godine dolaziti u Međugorje, što i čini, a i drugima preporučuje.

Snimio Tsvito Bojić

>> NASTAVAK SA STR. 23

Ako Krist nije uskrsnuo i živ, Crkva ne može biti misterij, onda ona nije ni Kristovo Tijelo, nego društvena organizacija kao i mnoge druge institucije. Ako Krist nije uskrsnuo, ni euharistija nije ništa drugo nego trajno opijelo, *requiem* za Isusa ili bogoštovno veličanje heroja, štovanje nekakva pokojnika te time daljnji izričaj čovjekova žala nad svemoći smrti u njegovu životu. Ako Isus nije uskrsnuo, a euharistija samo puki spomen i štovanje nekakva pokojnika, onda nisu potrebeni ni svećenici kao predsjedatelji euharistije, koji bi predstavljali uskrsloga Krista u zajednici, koji bi onda vršio čine u Isusovo ime, *in persona Christi*.

Ako Krist nije uskrsnuo i živ, nema tla pod nogama ni poziv na svećeničku službu ili na redovnički život. Bez vjere u uskrsloga Krista nema smisla ni svećeničko beženstvo, sve je to onda nekakva nakradna neobičnost. Koji je smisao odričanje od braka i obitelji ako Krist nije živ, danas i ovdje, ako sve s ovim životom svršava? Celibat ima samo onda smisla ako čovjek računa s Bogom i novim životom u uskrsnuću. Osoba koja se zbog kraljevstva nebeskoga odriče od braka, ne odriče se braka zbog manjka ljubavi, nego jer vjeruje u potpunu ljubav koja nadilazi bilo kakvo ljudsko ispunjenje, ljubav koja se veže osobno uz Isusa Krista, koja živi za Sina Božjega, i uvjerenja je da se ta ljubav ne prekida, ne svršava ni u samoj smrti. Stoga je jasno da je suvremena križa zvanja, svećeničkih i redovničkih, zapravo u svome dubokom korijenu kriza vjere u Isusovo Božanstvo te kriza vjere u konačno uskrsnuće i život vječni.

Mnogo je toga pod znakom pitanja nije li se Isusovo božanstvo i uskrsnuće. Da bi se iscijelila ta zaciјelo najdublja križa u suvremenom životu Crkve, treba nam proroka u izvornom značenju. To konkretno znači, trebaju nam ljudi koji su u do diru s Bogom te koji iz toga izravnoga susreta s Bogom govore svijetu i vremenu u kome živimo Božju istinu. Kršćanstvo – danas i sutra – zavisi od osobnoga odnosa s Bogom. Tu ono stoji ili pada, prema onoj Rahnerovoj, kako će kršćanin sutrašnjice biti mistik, osoba koja je nešto iskusila, ili nas više biti neće. Veliki je franjevački mislilac Duns Skot, kojega smo 700. obljetnicu smrти slavili prošle godine, izrekao znakovitu misao: "Deus vult condilgentes!" – Bog hoće su-ljubitelje, one koji njega ljube, on ljubi, on želi su-

PROPHETARVM LAUDABILIS NYMERSVS

ljubljenike, u konačnici prijatelje.

U kršćanskom smislu riječi, prijatelj Isusa Krista jest onaj tko se susreo i susreće Bogu. Tko se s njim susreo u osobnoj molitvi, u slušanju Svetoga pisma, u susretu s ljudima čiji je život ispunjen Isusom Kristom, u molitvenom, ali napose u intenzivnom euharistijskom životu. S toga zrenika vidljiva je podudarnost između mistike i proroštva. Biti mistik znači biti i prorok. Što više mistike, tim više i poticaja za intenzivni vjernički život u svijetu. Što su kršćani produhovljeni i mističniji, bit će većma i proroci. Srčika kršćanske vjere crpe život iz osobnoga odnosa s Bogom. Sve kršćansko imatu svoj korijen. To je temeljna lekcija vjere čiju abecedu moramo nanovo izučiti, upravo u današnjem vremenu.

Na to nas poziva na poseban način i korizmeno vrijeme. Korizmeni poziv jest poziv na obraćenje, a to će reći upravo u izvornom smislu: Biti zagledan u Gospodina, licem u lice, ophoditi s njime kao s prijateljem, ljubljenom osobom te pokušati svojim osobnim životom pridonijeti da Crkva zasja pred suvremenim svijetom u punom sjaju. Naše nasljeđovanje, naše ophodenje s Gospodinom 'licem u lice', slijedeći vjerno Isusa Krista, istinskoga i konačnoga proroka, objavitelja i donositelja Boga na ovaj svijet, do kraja zauzeti za istinu Božju u suvremenom svijetu. I u tom smislu Marija je najbolji putokaz kroz korizmeno vrijeme kao osobni poticaj na našu zagledanost u lice Isusa, preobražena i proslavljenja Patnika.

Benedikt XVI., kao i Ivan Pavao II., brani vjeru kršćanskoga puka

SLUČAJ MEĐUGORJE: NE TRNUTI DUHA

Članak koji objavljujemo tiskan je u novinama "Libero", u petak 16. siječnja 2009. Njegov autor objavio je više tekstova o Međugorju u raznim talijanskim novinama te na vlastitim web stranicama.

Danas uz nemiruju Crkvu, rizkujući da milijune vjernika uvezu u pomutnju i sablazan, više od određenih javnih nevjernika koji vode promidžbene kampanje po autobusima u Genovi, oni – možda u crkvenom ruhu – koji ratuju protiv Crkve iznutra i pod „vjerskim“ izlikama promiču „nekatoličku“ misao (kao što je s goricom povjerio Pavao VI. Jeanu Guittonu).

Nije slučajno kardinal Ratzinger počeo znameniti govor bibličarima, na jednom vatikanskom sveučilištu, podsjećajući na antikristov lik iz Solovjeve priče, koji je bio „poznati egzeget“ s doktoratom iz Tübingena. Stroga opomena, iako ljubazna, bila je više nego očita.

S druge strane, zanimljivo, ovih godina nisu oživljavali neku vrstu inkvizicije oni s pravovjernog područja protiv onih koji šire hereze ili osporavaju papinsko Učiteljstvo, nego radije oni koji bi željeli inkvizicijskom postupku podložiti samu Gospu, koja se usuđuje očitovati bez njihova dopuštenja. Tako često su zlostavljeni novom inkvizicijom oni koji svjedoče živu i odanu vjeru papi, a ne heretici.

Sada izazivaju stanovitu zabrinutost, među mnogim i žarkim Gospinim štovateljima, određene „anticipacije“ (za koje se ne zna jesu li istinite) o takozvanom „vademecumu“ koji bi se trebao baviti nadnaravnim događajima. Glasove o njegovom tobožnjem sadržaju prenio je prije tri mjeseca list „Panorama“, a ovih dana jedna internetska stranica: navodno je riječ o „direktoriju“ protiv Međugorja (mjesta milijuna hodočasnika i čudesnih obraćenja) i protiv Civitavecchie gdje je, u veljači-ožujku 1995., kipci donesen iz Međugorja puštao krvave suze 14 puta.

U prilog istinitosti ukazanja u Međugorju i čudesnog suzenja u Civitavecchiji

Antonio Socci

ka, biskupa i kardinala. Povrh svega ona, jasna, Ivana Pavla II., koji je očitovao toliko puta na nedvojben način, pa i napismeno, svoje osobno uvjerenje u istinitost ukazanja u Međugorju i suzenja Gospina kipca.

Svakako „vademecum“ za biskupe danas može biti potreban za način postupanja kod tolikih slučajeva „vidjelaca“, bez vrijednih i lažnih, ali treba isključiti da je takav „direktorij“ uperen protiv Međugorja i Civitavecchie koji su dva marijanska svetišta i imaju već svoju povijest pobožnosti kršćanskoga puka (što se, sjetimo se, traži u postupku kanonizacije i stvarno pretpostavlja čak u definiciji dogme).

Veli se da „direktorij“ propisuje pribjeđivanje čak „psihiyatrima ateistima“. U

Međugorju se to već dogodilo. Na početku, 1981., kad se komunistički režim okomio na ukazanja uhićenjima, tlačenjima i nasiljem, šestero djece vođeno je čak režimskim psihiyatrima koji su, međutim, moralni priznati njihovo savršeno psihičko zdravlje i njihovu dobru vjeru. Na kraju, neki od tih liječnika čak su se obratili, zajedno s policijcima koji su trebali suzbijati pojavu.

U Civitavecchiji je Gospin kipci prošao teški ispit biskupa koji nije vjerovao te koji je video četrnaesto suzenje upravo u svojim rukama kad je doživio srčani udar. Prošao je i ispit crkvenoga povjerenstva (koje je isključilo halucinaciju, parapsihološke ili ďavolske pojave) i onog najzahtjevnijeg laičkog, znanosti (koji je priznao znanstvenu neobjašnjivost pojave) te sudske vlasti koja – nakon pomnoga ispitivanja i uzimajući u obzir tolike svjedočice suzenja (među njima „Zapovjednik gradske policije, djelatnici iz zatvorske i državne policije“), koje piše kako se ona „trebaju svesti ili na činjenicu kolektivne halucinacije ili na nadnaravni događaj“. Samo što krvave suze, budući da su fotografirane i snimljene, ne mogu

biti „sugestija“: čak su analizirane u laboratoriju, pod mikroskopom i opisane kao „ljudska krv“.

Državni tajnik Bertone, čim je imenovan, objasnio je stajalište ovoga papinstva o Međugorju, naznačujući kako su hodočašća tamo, svakako ne službena, „dopuštena“ i čak je savjetovao „pastoralnu pratnju vjernika“. Osim toga još je jednom opisao kao „osobnima“ izjave „krajnje kritične“ biskupa iz Mostara te naznačio kao ispravan stav čekanja biskupa iz bivše Jugoslavije koji „ostavlja vrata otvorena budućim ispitivanjima“.

I zato što veliki broj ukazanja koja još uvijek traju nisu više preprega, nakon što su priznata, nedavno, ukazanja u Lausu gdje se Gospa, od 1647., ukazivala čak 54 godine, a dugo i svakodnevno.

Stoga toliki vjernici Međugorja i Civitavecchie mogu biti mirni. Osim toga, Papa pokazuje da mu je veoma stalo do jedinstva Crkve. I nedavno je to pokazao u načinu na koji je očinski riješio problem Neokatolickog pokreta i u načinu na koji je pružio ruku tradicionalistima, vra-

U prilog istinitosti ukazanja u Međugorju i čudesnog suzenja u Civitavecchiji ne govore samo podrobna znanstvena ispitivanja obavljenja na vidiocima za vrijeme ukazanja i kipcu iz Pantana, ispitivanja koja kategorički isključuju svaki oblik prijevare ili samosugestije. Postoje i brojna obraćenja kao i neobjašnjiva ozdravljenja koja su se dogodila i događaju se (svjedočanstva su dokumentirana).

Postoji savršeno pravovjerje koje se udiše u tim svetištima. I, skupa

s pobožnošću običnih kršćana, postoji uvjerenja pobožnost tolikih svećenika, biskupa i kardinala. Povrh svega ona, jasna, Ivana Pavla II. koji je očitovao toliko puta na nedvojben način, pa i napismeno, svoje osobno uvjerenje u istinitost ukazanja u Međugorju i suzenja Gospina kipca.

čanjem drevne liturgije, tražeći od francuskih biskupa da ih prihvate i da nikoga ne diskriminiraju. Poput istinskog oca, želi na svaki način otkloniti lomove i zbumjnost vjernika. Na kraju, i odanost i poštovanje spram Ivana Pavla II. navode ga da brani Međugorje i Civitavecchiju. Stoga je isključeno kako je podsjetnik „protiv“ ta dva svetišta.

Veoma je dvojbeno bi li Papa mogao objaviti navlaš „direktorij“ tako tvrd i resivian kao onaj što ga određena indiskrecija priželjuje, upravo jer je Ratzinger bio autor znamenitog govora kojim je kardinal Frings, nadbiskup Kölna, 1962.

uvjeroj Crkvu da pošalje u mirovinu stari Oficij i određene njegove sustave „čiji se proceduralni modaliteti u mnogim stvarima ne slažu još s našim vremenom te koji će za Crkvu biti štetni, a za mnoge sablazan“.

Uzimajući u obzir pogreške koje su učinjene prije 50 godina u obrađivanju slučaja svetog poput Ghiae di Bonate, dvojbeno je da upravo papa Ratzinger dopušta vraćanje tegobnim pravilima koja bi danas mogla biti osporavana čak sa stajališta ljudskih prava, osim naravnog i kanonskog prava, čineći „štetu Crkvi i sablazan“.

Benedikt XVI. nikako ne želi „trnuti Duha“ i „prezirati proroštva“ (1Sol 5, 19-20), kao poneki teolog ili kurijalac, nego želi upravo suprotno: već je kao kardinal upozorio vjernike da ne budu „deisti“, to jest oni koji ne vjeruju u istinu „u Božji zahvat u našem svijetu“ i stoga se zavaravaju kako „mi moramo stvarati otkuljenje, kako mi moramo stvoriti bolji svijet, novi svijet. Ako se tako misli, kršćanstvo je mrtvo“.

„Crkva se“, objašnjava Ratzinger, „suočava s izazovima koji su njoj svojstveni zahvaljujući Duhu Svetom, koji u odlučujućim trenutcima otvara vrata za božansku intervenciju“. Povijesno, to je učinio s velikim svećima „koji su bili i proroci“, ali povrh svega s Gospom: „postoji drevna otačka predaja koja Mariju naziva ne svećenicom, nego proroćicom. Naslov proročice u otačkoj predaji jest u pravom smislu riječi Marijin naslov... Moglo bi se reći, u određenom smislu, da zapravo marijanska crta utjelovljuje proročki karakter Crkve“.

Stoga „Kraljicu proroka“ valja slušati, a ne ušutkavati.

NE BOJTE SE, APOSTOLI!

fra Iko Skoko

Propovijedajući Radosnu vijest, Isus je obilazio razna mesta po svojoj domovini. Posebno se zadržavao u sinagogama, mjestima molitve.

Znao se sažaliti nad mnoštvom. Susrećući se s ljudima, vidio je i doživio kako su, mnogi, satrveni i zapušteni. Trebali su vode koji će ih voditi pravim putem. Zato je Isus sebi pozvao učenike. Bržno je izabrao suradnike i dao im posebne ovlasti. Imali su vlast u njegovo ime izgoniti nečiste duhove i liječiti slabosti i bolesti u narodu. Najблиži Isusovi suradnici bili su apostoli (od glagola apostellein = slati). Njih dvanaest bili su: ribar Šimun, zvan Petar, njegov brat Andrija, zatim sinovi ribara Zebedeja Jakov i Ivan, te Filip, Bartolomej, Toma, carinik Matej, Jakov Alfejev, Tadej, Šimun Kananac i Juda Iškariotski. U evanđeljima imamo na četiri mesta popis apostola. Dao im je i upute kako će se vladati u mjestima i u obiteljima. Posebno im je naloglasi da budu: Mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi (Mt 10,16).

Isus im je ukazao i na opasnosti koje će doživljavati: predavat će ih na sudove, bičevat će ih, mrzit će ih, nazivat će ih Belzebubom; zatim, prije poslanja ohrabrio ih je riječima: Dakle, nemojte ih se bojati! Ništa nema sakriveno što ne će trebati da se otkrije, ni tajno što ne će trebati da se dozna. Što vam kažem u tami, recite na svjetlu, što čujete u skrivenosti, propovijedajte na krovovima! Ne bojte se onih koji ubiju tijelo, a duše ne mogu ubiti! Bojte se radije onoga koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu (Mt 10, 26-28).

Evangelist Ivan je zabilježio da se Isus apostolima ukazao nakon uskrsnuća i poslao ih propovijedati; dao im je vlast prati grijehu: Kao što je mene poslao Otac, tako i ja šaljem vas. Poslije tih riječi dahne u njih i reče im: Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehu oprošteni su im; kojima zadržite zadržani su im (Iv 20,22-23).

Nitko nema pravo na vrijeme osim Boga. No, svi imamo pravo iskoristiti od Boga darovano vrijeme. Božje vrijeme je kairos – pogodan trenutak za dobro i duhovni rast. Često u časopisima čitamo promicanje ideje o nekakvom novom vremenu, kao da ovo vrijeme koje imamo nije korisno i dobro za čovjeka. Štoviše, ovo je milosno vrijeme za svakog pojedinca. Gospa to zna. Zato nas, baš u ovom vremenu, u Međugorju poziva da hodimo smisleno. A smisleno se može hoditi samo s Isusom, koji je put.

Novo vrijeme je pred nama. No, za nas je ono prilika samo onoliko koliko smo se razračunali sa starim vremenom i starim grješnim čovjekom. Priliku za istinsku puninu života u vremenu pred nama daje nam jedino Isus po Crkvi u sakramentima. Stoga u ovoj godini nađimo vremena za snagu kršćanskog života – sakramente. Nemojmo vremenom raspolagati već ga počnimo živjeti i darivati. Ako kao kršćani ne nađemo vremena za onoga koji nam je dao svaki trenutak, onda je to znak da i sami stupaju-

MILOSNI TRENUAK VREMENA

fra Mario Knezović

Već smo duboko u još jednoj novoj godini, gotovo smo i zaboravili sav onaj silni nakit, žurbu i stisku u pro-davaonicama... Pred nama su nove minute, novi sati, dani... Početkom nove godine razmjenjivali smo čestitke i dobre želje. Sjećamo li se što smo poželjeli jedni drugima? Što su bile naše želje? Jesmo li srcem ili samo rukom drugima darivali pozdrav i izgovarali kurtoazne želje? U medijima smo pratili čestitke i poruke raznih poduzeća i organizacija. Redovito su u njima stajale i poruke za puno uspjeha. No, je li se itko zapitao što je to zapravo uspjeh i tko i na kakav način uspijeva?

Znamo da je u Isusu život, ali koliko smo mi Isusovi? Ako nismo, u vremenu pred nama postanimo samo njegovi. A već nam je prilika tu, u korizmi koja uskoro počinje, prilika za promjenu – za poniznost i život prema evandelju.

Snimio Tvrčko Bojić

JA, GOSPODIN, BIT ĆU TVOJ LIJEČNIK

fra Tomislav Pervan

Učasoslovu naroda Božjega čita se u korizmenom vremenu Knjiga Izla-ska, druga knjiga Mojsijeva Petoknjija. Knjiga je to izlaska, putovanja, zapućivanja iz egipatskoga ropstva u slobodu, iz tlačenja i sužanstva u Obećanu zemlju, ali kroz pustinju, odricanje, razne kušnje. To je starozavjetni spis koji na poseban način predocava i znamenjuje kršćanski i vjernički put prema Uskrusu.

Nakon Mojsijeva hvalopoja za izbavljenje iz egipatskih šaka i dohvata progonačitelja te prvoga mrmljanja naroda zbog manjka vode, sam im Gospodin govorí: "Budeš li zdrušno slušao glas Gospodina, Boga svoga, vršeći što je pravo u njegovim očima; budeš li pružao svoje uho njegovim zapovijedima i držao njegove zakone, nikakvih bolesti koje sam pustio na Egipćane na vas ne ču puštati. Jer ja sam Gospodin Bog, tvoj liječnik" (15,26).

Ja ču biti vaš liječnik! - Koja je uloga liječnika? Onda i danas: liječiti, pomagati čovjeku da postane i ostane zdrav. I u bezvodnoj pustinji veli sam Bog: Ja sam s vama. Ja sam vaš liječnik. Bit ću tvoj liječnik.

Dobro je upamtiti te riječi. I prihvati ih. Dobro je poslušati te riječi i glede vlastitog života. Tko je to od nas zdrav?

Dobro je primijeniti riječ i na ovaj svijet koji vapije za lijekom i liječnikom. Sveti nije zdrav, pa to vidimo na svakom koraku.

Dobro je poslušati tu riječ i spram naše Crkve, glede Božjega naroda, koji nije zdrav. Naša Crkva kronično poboljšava i pati od bolesti koje je rastaču.

"Ja, Gospodin, bit ću vaš liječnik". Isus je zacijelo poznavao Stari zavjet. Znao je za tu riječ. Možda je upravo na to mislio kad je rekao: "Ne trebaju zdravi liječnici, nego bolesnici!" (Mt 9,12).

Posvijestimo si tolike zbirne izvjještaje iz Evanelja kad se govori o mnoštvi bolesnika koji su hrili prema Isusu. Samo da ga se dotaknu. Na slikovit način izražava to i Rembrandtova slika:

Isus liječi svaku vrst bolesti. Sva se nevolja i bijeda slijegala prema njemu. Donosili su mu bolesnike, bez razlike. I on ih ozdravljaja. Svojom riječju, dodirom svoga prsta (= ti, prste, desne Očeve:

Duh Sveti u Isusovoj osobi), polaganjem ruku. Snaga je iz njega izlazila i liječila sve, veli sv. Luka.

Zašto toliki hodočaste u marijanska mesta? Zašto toliki hodočaste u Lurd? Zbog zdravlja. U bilo kojem propitivanju, onako nasumce, u svim dobrim željama i čestitkama, uvijek je na prvom mjestu zdravlje. Dobro zdravlje!

Liječnik liječi, ali Bog daje zdravlje. On ozdravlja. To je više od lijekova koje uzimamo, to je daleko snažnije od operacije kojoj se podvrgavamo.

Postoji nešto u čovjeku što mu veli kako on nije zdrav, nije cio, nije cjevorit. Nagrižen je grijehom koji rađa smrću. Zbog prijestupa i krivnje Praroditelja. I svakodnevno doživljavamo kako ovaj svijet čezne za Mesijom, Otkupiteljem.

"Naše je boli na sebe uzeo... Njegovim smo modricama izlijeceni". Križem Raspetoga i Uskrsloga Gospodina. Treba se podvrgnuti njegovoj terapiji i živjet ćemo. Jer on je tvoj i moj liječnik. A korizma je upravo dobrodošlo vrijeme za to.

LJUBAV JE ZAKON, ZAKON JE LJUBAV

Lidija Paris

Kršćanstvo često svodimo na moralna pravila: ovo se smije, ovo se ne smije, ovo se mora, ovo se ne mora... Moram nedjeljom na Misu, moram biti vjeđan bračnomu drugu, moram bar jednom godišnje na isповijed, ne smijem varati, ne smijem krasti, ne smijem lagati...

U doba Staroga zavjeta bili smo „pod Zakonom“, kaže Pavao, bili smo robovi Zakona... a upravo je to Isus došao podignuti na višu razinu, na razinu srca. Kada govori o Zakonu, Pavao misli na stotine sitnih pravila koja su upravljala životima vjernih Židova... Od toga Zakona Pavla je oslobođio Isus pred vratima Damaska (Djela 9,3-9).

Zakon je duhovan

„Zakon je, znamo, duhovan“, kaže Pavao (Rimljanima 7,14). Gospa je 25. rujna 1992. rekla da nam Crkva daje zapovijedi i da nas poziva da po njima živimo. Zakon nam daje spoznaju grijeha, zakon nam kaže što je dobro, a što je zlo, ali po djelima Zakona nitko se neće opravdati (Rimljanima 3,20). Tko drugoga ljubi, ispunio je Zakon, kaže Pavao (Rimljanima 13,8).

Ljubav o kojoj Isus govori nagovještene je već u Starome zavjetu. „Ljubi Boga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom“ (Ponovljeni zakon

6,5). Kralj David iskazuje ljubav onima koji ga mrze (2 Samuel 19,7). Ljubav pokriva sve pogreške (Knjiga izreka 10,12). Ljubav mi je mila, ne žrtve, poznavanje Boga, ne paljenice (Hošeja 6,6). Izraelci se drže Zakona jer ga ljube (Prva knjiga o Makabejcima 2,27).

Srce zakona

Obraćenje znači prijeći s razine poštovanja zakona i pravila na jednu drugu razinu - na razinu ljubavi. Ima mnogo kršćana koji brižno poštuju pravila koja daje Crkva. No jesu li autentični? Privlače li ili odbijaju druge svojim životom? Što kaže Isus? Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas (Ivan 13,34; 15,12,17)... Ljubite neprijatelje svoje (Luka 6,27-35)... budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan (Luka 6,36)... to je srce zakona.

Isus nas je s razine zakona, s razine pravila, uzdignuo na jednu drugu razinu – na razinu ljubavi - jer je jedini zakon ljubav. „Ljubi i čini što hoćeš“, kaže sveti Augustin. Ljubi kao što je Isus ljubio. Ljubi po Evandelju, nesebično. Tada će činiti samo dobro. „Ljubav bližnjemu zla ne čini. Punina dakle Zakona jest ljubav“ (Rimljanima 13,10). Pavao moli za ovo: da ljubav naša „sve više i više raste u spoznanju i potpu-

nu pronicanju“ te mogućemo „prosuditi što je najbolje“ (Filipljani 1,9).

Kršćanstvo donosi prevrat

Tada ćemo pravila poštovati i zakona se držati iz ljubavi, zato što smo srcem spoznali da je to dobro. Kršćanstvo nije religija pravila nego religija ljubavi, i po tome donosi prevrat u povijesti religija, po tome je drugačije od svih religija. Ako tako ne budemo živjeli, jedni li smo kršćani! Neveseli, frustrirani, uvijek s osjećajem da nam netko nešto zabranjuje. Nikoga ne privlači tako kršćanstvo.

Događa se da nam netko izvana ukaže na naš grijeh, što kod nas može izazvati razne reakcije... srdžbu, odbijanje, osjećaj krivnje, depresivnost ili nešto drugo. Knjiga izreka kaže da je bolji javni ukor nego lažna ljubav (Knjiga izreka 27,5), ali kada nam Bog iznutra ukaže na naš grijeh, tada ne postajemo ni depresivni, ni žalosni, ni srditi, i tomu je tako zato što On to čini s neizmjernom ljubavlju i zato što ima moć promijeniti naše stanje - ako mi to hoće-mo.

Ljubiti nesebično, ljubiti bezuvjetno... takvu ljubav na ovome svijetu možemo iskusiti tek povremeno, zapravo tek njezin odbljesak. Istinsku ljubav možemo iskusiti samo ako iskusimo ljubav Božiju.

„Molimo... za sve one koji ne žele upoznati ljubav Božiju, iako su u Crkvi. Molimo, da se obrate, da bi Crkva uskrsnula u ljubavi. Samo ljubavlju i molitvom, dječice, možete živjeti ovo vrijeme koje vam je dano za obraćenje“, rekla je Gospa 25. ožujka 1999.

Snimka Lidija Paris

MOLITVA MAJCI

Naš čitatelj Ivan Dragičević radi u Winterthuru u Švicarskoj, a njegova obitelj živi u Kutjevu. Njegov otac podrijetlom je iz Miletine, župa Međugorje. Nakon teške operacije raka jetara napisao je sljedeću pjesmu:

U zoru, kroz maglu i sjetu
osjetih plašt Tvoj,
kako me dodiruješ njime
i čuvaš život moj.

O Majko Marijo,
Majko svih majki,
čuj vapaj moj:
Kad posljednji tren mi dođe
i kad me izda glas,
čuvaj, Gospe, sve nas!

Ivan Dragičević

HVALJEN ISUS I MARIJA!

Poštovani uredniči,
oprostite što se nisam javljala malo
duže, što ne znači da u mislima i u svome
srcu nisam u Međugorju. Nadam se da ste
svi dobro. Uz Glasnik mira i Radiopostaju
„Mir“ Međugorje stalno sam u kontaktu sa
svim događajima u vašem mjestu. Mi se
spremamo za Božić i u velikom smo isče-
kivanju Sina Božjega; molimo i ispovijeda-
mo se. Molimo uz izravan prijenos iz vaše
crkve sv. Jakova. Hvala Kraljici Mira što je i
ove godine pozvala mene i mojih troje dje-
ce da dođemo u Međugorje. Nadam se da
ću s njima doći i iduće godine.

Šaljem vam sliku mojih dviju kćerki koje
su bile na Festivalu mladih, i koje su iz Međugorja ponijele nešto što se ne može opisati.

Svima u uredništvu sretan Božić i Nova
godina i hvala vam što postojite!

Senta, 11. prosinca 2008.
Marija Gor, Senta, Vojvodina

SJEĆANJE NA FRA SLAVKA BARBARIĆA

Poštovano uredništvo!

Citajući Glasnik mira od prosinca 2008.
potaknuta sam fotografijom Majčina sela
i člankom kojim je obilježena osma obljetnica
smrti fra Slavka Barbarića da vam se
javim.

U Međugorje hodočastim od 1988. redovito jedanput, a nekad i dva puta go-
dišnje. Hodočašća su uvijek uz pratnju
duhovnog vođe. Prijasnijih godina s fra
Maksom Vlašićem, a nakon njegove smrti
s vjeroučiteljicom Natalijom Lukačević
ili s prof. Miroslavom, a 2008. vodio nas je
velečasni Robert Zubović. Fra Maks Vlašić
umro je iste godine kad i fra Slavko, tako
da sam u mislima s obojicom. Fra Maks je
Rabljane vodio u Međugorje od 1981. godine.
Njegov grob u Splitu redovito posje-
ćujemo na povratku s hodočašća.

Naviru mi sjećanja na obojicu, kojima
sam zahvalna za sve što su za nas činili.

U listopadu, mjesec dana prije fra Slav-
kove smrti, s njime smo se sreli ispred cr-
ke u Međugorju. Htjela sam s njime malo
razgovarati, ali je stalno bio zauzet. U sje-
ćanju mi je ostala slika njegova razgovo-
ra s hodočasnicom crnkinjom. Htjela sam
mu reći da ga volimo i cijenimo te da mu
zahvalim na molitvama i euharistijskom
klanjanju koje je vodio svake subote. Vežu
nas uspomene na fra Slavka i svi ih nosi-
mo. Zahvaljujući njemu, nastavili smo s
euharistijskim klanjanjem u našoj župi
Banjal – crkva sv. Lucije na otoku Rabu.

Naša molitva kod četrnaeste postaje
križnoga puta na Križevcu i na groblju Ko-
vačići, gdje se nalazi njegovo vječno po-
čivalište, je u listopadu svake godine. Rjeđe
i u lipnju, za obljetnicu ukazanja Kraljice
Mira.

Fra Slavko, hvala Vam u ime svih hodo-
časnika s Raba.

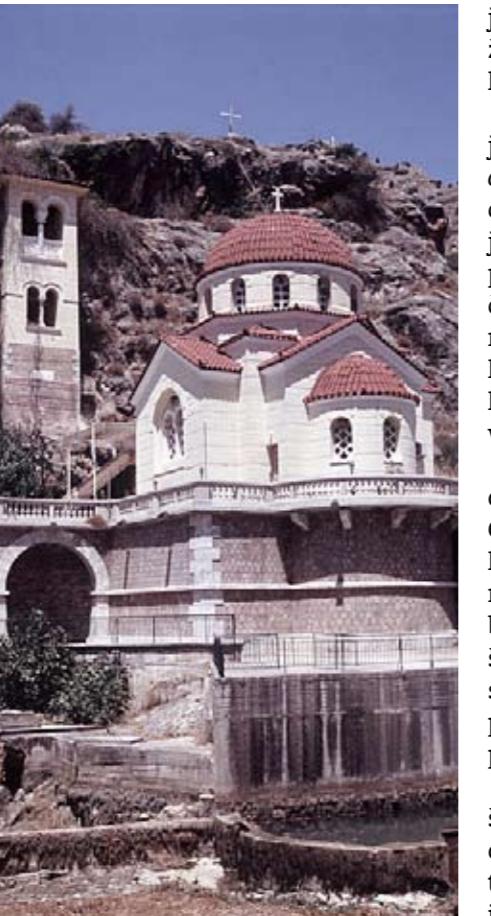
5. siječnja 2009.
Lucija Štokalo, Rab, Hrvatska

BOGORODICA U ISTOČNOJ CRKVI: DJEVICA IZVOR ŽIVOTA, ISTANBUL - TURSKA

Početak Svetišta povezuje se s izvorom čudesne vode u Carigradu. Po predaji, car Leon I. (457.- 454.), dok je još bio obični vojnik, susreo je slijepog čovjeka u blizini glavnoga grada, koji je zalutao na putu i civlio zbog velike žedi. Htio mu je pomoći, ali u blizini nije bilo vode. Tada je čuo glas koji ga je upozorio na vodu u blizini, koja je bila napola skrivena. Slijepac je utažio žed i oprao lice. Čim je oprao lice, dogodilo se čudo - progledao je.

Priredio fra Karlo Lovrić

Moderna Turska – država zemljopisno azijska, ali željom europsku – s druge strane Dardanela je područje na kojem se nalazi grad **Istanbul**, koji je deset stoljeća nosio ime **Carograd** i bio glavni grad Istočnoga Rimskog (bizantskog) Carstva. Kad su Turci 1453. osvojili Carograd, promijenili su mu ime i od tada je glavni grad Otomanskog Carstva sve do 1924. Te godine Turska je postala republikom, a Ankara njezinim glavnim gradom. Danas je Turska po ustavu sekularna država, tj. bez državne religije. Od samog osnivanja Republike postoji snažna sekularistička tradicija, koja je izgrađena prema francuskom modelu. Ustav zemlje svima osigurava vjerske slobode.

Kršćana 0,2 posto

Turska danas ima oko 70 milijuna stanovnika, od toga 10 milijuna živi u njezinu europskom dijelu. Glavni jezik je turski, kojim govori 80 posto stanovništva. Govori se još drugih dvadesetak jezika. Muslimanske vjere je 99 posto stanovništva, od čega su 80 posto suniti, a 15 do 20 posto šijiti. Na tom području Male Azije, gdje je nekada cvalo kršćanstvo, danas živi svega 0,2 posto, odnosno 125.000 kršćana, uglavnom Armenaca i Grka. Ne davno, početkom 20. st., kršćana je bilo čak 20 posto. Židova je 0,04 posto, odnosno 23.000, a 1923. bilo ih je 100.000.

Turska je podijeljena na sedam regija i graniči s Grčkom i Bugarskom na zapadu, s Gruzijom i Armenijom, Azerbajdžanom i Iranom na istoku te s Irakom i Sirijom na jugu. Nije nebitno spomenuti da je smještena na obalama Crnog, Mramornog, Egejskog i Sredozemnog mora. Turska je i planinska zemlja. Najveći vrh joj je Veliki Ararat, 5.165 m, a najveća rijeka Kizirmak, dugačka 1.355 km.

Obradit ćemo jedino Gospino svetište koje se sačuvalo u Istanbulu. Ono nosi grčko ime Gospe od **Zoodochos Pege** ili **Izvor Života**.

Povijest svetišta

Početak Svetišta povezuje se s izvorom čudesne vode u Carigradu. Po predaji, car Leon I. (457.- 454.), dok je još bio obični vojnik, susreo je slijepog čovjeka u blizini glavnoga grada, koji je zalutao na putu i civlio zbog velike žedi. Htio mu je pomoći, ali u blizini nije bilo vode. Tada je čuo glas koji ga je upozorio na vodu u blizini, koja je bila napola skrivena. Slijepac je utažio žed i oprao lice. Čim je oprao lice, dogodilo se čudo - progledao je.

Svetište i liturgijski blagdan
U starini je liturgijsko slavlje održava-

je bila napola skrivena. Slijepac je utažio žed i oprao lice. Čim je oprao lice, dogodilo se čudo - progledao je.

Kad je Leon I. postao carem, sagradio je crkvicu u čast Gospa dajući joj ime **Zoodochos Pege** ili **Izvor Života**. U VI. stoljeću car Justinijan (527.-565.) ju je dogradio u jednu veliku baziliku. Otada su carevi više puta godišnje s velikom pompom hodočastili u ovo svetište. U svetištu je bilo i mnogo čudesnih ozdravljenja. U XIV. stoljeću Niceforo Calisto zapisuje 63 ozdravljenja, a 15 ih se dogodilo za njegova života.

Godine 1453. Turci su, poslije dugog opsjedanja, zauzeli i opljačkali Carograd. Opljenili su crkve i samostane, poharali kuće i palače, odnoseći ne samo što su našli u kućama, nego su i stanovnici ostali bez ikakve zaštite. Oni koji su našli utočište u katedrali Svetе Sofije bili su barbarски smaknuti. Crkve, pa i sama katedrala, pretvorene su u džamije. Od brojnih Gospinih svetišta jedino je ostao **Izvor Života**.

Sultan je naredio da se sruši i to svetište, a materijal upotrijebi za gradnju nove džamije. Kasnije su kršćani mogli sagraditi jednu crkvicu uz čudotvorni izvor, ali je i ona 1821. bila srušena. Ipak su kršćani dobili dopuštenje od Muhameda II. (1408.-1453.) da je ponovno sagrade. Radovi su završeni 1834., a patrijarh Costandinos II. je predsjedao obredu posvete crkve, u načnosti 12 nadbiskupa i velikog mnoštva svećenika i laika.

Svetište pohađaju hodočasnici, posebice u vrijeme liturgijskih blagdana. Smješteno je u četvrti zvanoj **Balıkları** i (po njoj je Bogorodica prozvana **Balıklı İissa**), a osim crkve i izvora tu se nalazi i groblje s više grobova carigradskih patrijarha.

no 9. srpnja i 8. siječnja te u petak poslije Usksra. Kako su mnogi hodočasnici dolazili u Carograd u vrijeme Usksra, prednost je dana ovom danu. Blagdan ima i svoje liturgijske tekstove, iako se donekle podudaraju s Usksnim tjednom. Tekstovi odišu ljepotom i sadržajem. Nadahnuti su na čudesnom izvoru i slave Bogorodicu Izvor Života. Ona prima život od Boga koji je Krist i sama ga daje dušama, kako to izražavaju liturgijski tekstovi.

Svetište i liturgijski blagdan Bogorodice Izvora Života nadahnuli su mnoge umjetnike koji su prikazivali velike i male ikone, ne samo na zidovima, na freskama, mozaicima, nego i na drvenim pločama, koje su hodočasnici nosili svojim kućama radi svoje vlastite i pobožnosti svojih bližnjih.

Evo kako izgleda jedna ikona iz XVIII. stoljeća:

Zlatni ribnjak i usred njega Bogorodica s uzdignutim rukama, ispred nje je Krist, koji blagoslivlja objema rukama i drži na grudima Evandelje s natpisom: JA SAM VODA ŽIVA, i dva anđela koji jednom rukom drže krunu iznad Djevičine glave, a drugom natpise: „Zdravo, neokaljani i živi izvore“, i „Zdravo, neokaljani izvore koji si primio Boga“. Ispod krstionice je cisterna s vodom i unutra tri riba, a s jedne i druge strane krstionice: patrijarsi, prelati, svećenici, đakoni, kraljevi i kraljice, kneževi i velike gospođe koje se Peru i piju iz pehar-a i čaša, te mnogi bolesni i uzeti koji čine isto. Napokon, prikazani su svećenik s križem koji blagoslivlja opsjednutoga koji se nalazi pred njim da ga osloboди od đavla, i jedan kapetan bojnoga broda koji lijeva vodu po oživljenom Solunjaninu.

Bizantinski Lurd

Treba napomenuti da prisutnost riba u bazenu nije simbolična, jer doista riba ima u bazenu svetišta: upravo zato se četvrt zove **Balıkları**, što na turskom jeziku znači riba.

Posjetitelji svetišta su uglavnom grčki hodočasnici ne samo iz Carigrada nego i iz susjednih dijelova zemlje. Zbog mnogih bolesnika koji dolaze, **Balıkları** je prozvan **Bizantinskim Lurdom**. Bolesnik biva okupan u bazenu vodom iz izvora; nakon toga se tri puta polijeva čudesna voda po bolesnim udovima, zatim bolesnik popije malo vode i biva umoran u mokro platno, koje se na njemu osuši.

(Izvor: <http://www.mariadinazaret.it> i Wikipedija)

MEĐUGORJE JE ŽIVO EVANĐELJE

Osamdesetogodišnji Fedele Cadamuro, bosonogi karmeličanin iz Brescije, Italija, ljetos je treći put hodočastio u Međugorje. Za ukazanja je čuo već na njihovim početcima, a odluka da i sam hodočasti Kraljici Mira sazrijevala je dvadeset godina. O svom svećeničkom i redovničkom zvanju te hodočasničkim iskustvima govorio je za slušatelje Radiopostaje "Mir" Međugorje.

Huanita Dragičević

Ukratko, Vi ste...?

Ja sam član reformiranog reda bosonogih karmeličana. Živim u našoj kući za odgoj u Bresciji, gdje pripremamo mladiće za svećenički poziv. U srcima nas bosonogih karmeličana terezijanaca je molitva. Našem redu također pripadaju časne sestre bosonoge karmeličanke. Naš život mogao bi se svesti na kontemplaciju i djelovanje, aktivnost, ali je naglasak na kontemplaciju.

U Međugorju ste prvi put?

Ne, ovo je moj treći dolazak u Međugorje. Vodim hodočasnike i prezadovoljan sam duhovnošću koju nalazimo u vašem mjestu. Na ovome hodočašću posebno molimo za mir u svijetu i za obraćenje naših obitelji. Potaknuti hodočašćima u Međugorje, organizirali smo se tako da međugorski hodočasnici jednom mjesečno dolaze u našu zajednicu, molimo krunicu i dijelimo svoja iskustva. Neki hodočasnici koji su sada s nama dolaze prvi put, neki su bili sva tri puta sa mnom, a ima ih koji su bili po pet ili deset puta.

Što ljude motivira toliko puta hodočasti Kraljici Mira?

Svi osjećamo veliku potrebu za nutarnjim mirom, pa se nije čuditi što toliki ovdje dolaze moliti za mir u svijetu, mir u svojim srcima i mir u svojim obiteljima. I mi redovnici imamo potrebu ovdje dolaziti jer se suočavamo s jednim sve većim problemom – problemom nedostatka zvanja.

I Vaš svećenički poziv vezan je za dođaj u našim krajevima?

Ne mogu bez suza kazati kako sam dar svoga redovničkog i svećeničkog poziva primio zahvaljujući silnim žrtvama pod komunističkim režimom u ovim krajevima. Godine 1948. u nas u Italiji održavali su se izbori i malo je nedostajalo da vlast ne preuzmu komunisti. Postojala je velika opasnost da i Italija krene putem komunizma.

Sjećam se kako smo silno molili za zvanja u Crkvi, a na to nas je posebno puno

Za Međugorje sam čuo zapravo već u samim početcima ukazanja, tamo negdje 1983., 1984. godine. Do mene su dolažila iskustva hodočasnika koji su bili čvrsto uvjereni u autentičnost događanja. Sve što sam mogao primijetiti jest da se hodočasnici iz Međugorja vraćaju osnaženi u duhu molitve i pokore te velike ljubavi prema Crkvi.

Slušajući o iskustvima ljudi, u meni je zrela odluka i sam poči vidjeti što se u Međugorju događa. U Međugorje sam prvi put došao prije tri godine. Tada sam u svome srcu osjetio veliki mir i, također, kako mir raste u dušama i srcima ljudi oko mene. Također sam primijetio brojna obraćenja, ponajprije preko sakramenta svete isповijedi.

Zbog toga iskustva prošle sam se godine još više stavio na raspolaganje hodočasnica za isповijed, a ove godine čini mi se još i više nego prije, jer to je najvažnije. Upravo taj duh obraćenja koji susrećemo u srcima penitenata najveći je znak autentičnosti ukazanja u Međugorju. A svatko tko jedanput dođe u Međugorje, želi se vratiti u njega.

Ovaj put sa mnom su pedeset četiri hodočasnika, a moram vam reći da ih je mnogo ostalo kod kuće. Oni su željeli poći, ali nije bilo mjesta. Ljudi žele doći ovdje.

Jeste li imali dvojbi glede autentičnosti ukazanja?

Osobno sam uvjeren u autentičnost ukazanja u Međugorju i osjećam se obveznim da svijet sazna da je sve što se ovdje događa biblijska, evanđeoska poruka. Vidim kako pred nama i pred cijelom Crkvom stoji novo vrijeme velike odgovornosti.

Jeste li imali priliku upoznati videoce?

Jučer smo imali priliku susresti se s videocem Ivanom, koji nam je govorio o Gospu, nadi čovječanstva. Evanđelje je evanđelje nade, a naša nada jest Isus Krist. Isus, opet, uvijek dolazi preko Marije. Zato vas sve pozivam: molite svaki dan krunicu i ne zaboravite na kraju uvijek kazati: Marijo, Maj-

ko i Kraljice Mira, moli za nas; Marijo, majko nade, moli za nas!

Padre Fedele, kako gledate na poruke Kraljice Mira i kakav je njihov odjek u svijetu?

Sve što Gospa u Međugorju govoriti, njezina poruka mira, poruka je evanđelja. Međugorje nije ništa drugo nego živo evanđelje. Nisu oholi i moćni koji prihvataju ove poruke, nego je to običan narod Božji. Svakoga dana sve više vidim kako se osnivaju molitvene skupine i kako ljudi s radošću mole za mir u svijetu.

Vaša poruka?

Poruka svima, a napose vama ovdje koji ste mnogo pretrpjeli, bila bi poruka nade:

Svi imamo potrebu za vjerom odraslih osoba, a vjera odrasle osobe jest dar od Boga, ali i spremnost i odlučnost svakoga od nas da se obratimo

i živimo u skladu s Božjim zapovijedima. Vjera nije nešto privatno, svatko od nas ima veliku javnu i, rekao bih, crkvenu odgovornost.

Svatko od nas pozvan je moliti, postiti, živjeti sakramente i biti svjedokom nade i evanđelja.

Imajte nade! Mnogi mole za vas, a mnogi mole s vama. Nemojte se predati sekularizmu, nemojte dopustiti duhu svijeta da vas preuzeme, nego svim srcem živite evanđelje; svi se, počevši od mene, vratimo evanđelju.

Svi imamo potrebu za vjerom odraslih osoba, a vjera odrasle osobe jest dar od

Boga, ali i spremnost i odlučnost svakoga od nas da se obratimo i živimo u skladu s Božjim zapovijedima. Vjera nije nešto privatno, svatko od nas ima veliku javnu i, rekao bih, crkvenu odgovornost. Svatko od nas pozvan je moliti, postiti, živjeti sakramente i biti svjedokom nade i evanđelja.

PITAM TE

fra Miljenko Stojić

Nešto se u posljednje vrijeme rasprši-čaše o krizi. Kao, veliki su novci u pitanju, gospodarstvo više ne će moći rasti, moramo stegnuti remen... Ozbiljni ljudi, rekli bismo, a neozbiljno pričaju. Oni tek sad o tome, a Kraljica Mira godinama govori da nam ne cvjetaju ruže na ovoj kugli zemaljskoj. Očito je nisu slu-

šali, a ako jesu ništa nisu razumjeli. Njima je kriza kad se bogataši ne mogu još više bogatiti, kad multinacionalne tvrtke ne mogu i dalje bezdušno izrabljivati dobroćudni puk i tome slično. Dotle je Kraljici Mira, i onima koji je slijede, kriza kad su ratovi, kad ima gladnih, bolesnih, napuštenih, obespravljenih, onih koji plaču... Una-toč zamamnosti bogatstva mudri se ljudi radije priklanjuju potonjima. Zbog toga će živjeti NADARENO na ovoj zemlji i u vječnoj domovini, a oni prvi nigdje. Ne, nije ovo protuslovno. Bogatstvo je imati vrijednost u sebi, a ne u svojoj lisnici.

Puki idealizam? Može biti, međutim, drugog puta nema. Tko se dade prevariti ili vara drugoga, izgubit će se na prašnjavim ovozemaljskim stazama. Životno iskustvo kaže da prijevara obično dolazi polako. Početak je prvi kompromis. Reknemo sebi: nije to ništa i odemo u krivo. Već sljedeći put to je mnogo lakše učiniti. I vrzino kolo vozi u nepovrat. Najbolje se to vidi na primjeru kojekakvih izbora. Najprije daješ sve od sebe da postaneš kandidat. Komromisi se počinju redati. Nakon toga dolazi sam čin izbora. Bude li potrebna kojekakva prijevara, Bože moj, mora se, uzvišeni ciljevi zovu. Nakon toga treba vraćati pozajmice. I zajedničko dobro trpi. Oni koji bi trebali biti naprijed, gurnuti su nazad, a oni odonuda naprijed. Velike riječi frcaju na sve strane, iako se osjeća miris truleži.

I ja se pomalo pitam zbog čega mi ovo pada na pamet dok vani sunce lijepo grije, a dogodi se i dosta toga dobra. Vjerljatno ovi raznorazni izbori koji su nedavno bili ili koji će uskoro biti, pomiješani sa životnim iskustvom, traže odgovor. Pitaju me što sam učinio i što činim da stanje bude drukčije. Bože moj, teško pitanje! Ma, rekao bih preozbiljno. Valjda! Potrebno je, međutim, odgovoriti na njega i onda se opustiti. Eto, stavio sam ga čak i u naslov ovog teksta te usmjeruje moje misli dok

pišem. Kako se odnosim prema događajima oko sebe? Možda tako da imam svoj život, ne dam da mu nitko mrsi konce i idem naprijed. Sad, što svijet propada, ja tu ne mogu ništa učiniti. Nisam povlačio konce i perem ruke. Gdje je voda? Čini mi se da nešto nije u suglasju. Jest moj život bitan, ali je bitan i život u čijoj matici plovim. Htio ja to ili ne Bog će me jednoga dana pitati za sve okolnosti i sve ljude. Što će mu odgovoriti? Hajde, dopustimo da ovo pitanje odjekuje u nama, zastanimo malo, odmormimo se.

Nekada davno, dok bijah mnogo mlađi, hodao sam Isusovom domovinom. I tada se ratovalo kao i danas. Po prvi put viđio sam uživo, ne na filmu, upereno oružje u čovjeka s rukama jasno naslonjenima na zid. Moram priznati, jedno sam vrijeme općinjeno zurio. Nisam shvaćao da se to može događati. Onda sam vidio i prašnjave tenkove koji se preko granice vraćaju iz boja. Sve je bilo tako nestvarno, a tako stvarno. Povijest, sadašnjost, arapski i židovski znaci mijehali su se u nerazmrsivi čvor. Kako se postaviti? Još i danas odgovaram na to pitanje. Naravno, meni je bilo lako, jer sam ja tih godina, a i danas, zapravo samo promatrač. To je nečija druga povijest i ne boli me kao moja. Dotle Bog govori da smo svi braća i sestre, da nam je domovina zajednička. Nema, dakle, umicanja. Moja, odnosno naša je povijest, patnja svakoga ljudskog bića na ovoj zemlji. Mir ne dolazi po oružju jačega, već po pravdi i istinitosti. Počinje to još u osamnašće sobe, u obitelji i zajednici u kojoj živimo. Sliči danosti goruščina zrna. Malo je, klija i raste u tišini, onda se odjedanput razgrana. Čak i ptice slijecu na njega.

Suvremeni istraživači mišljenja pribjegli bi ovdje anketi. Koliko ljudi misli na gore opisan način? Nakon toga izvlačili bi iz svega određene zaključke. Posao k'o posao, nema smisla prekidati ga. Ipak, jedno malo pitanje. Je li vrijednost u zbroju mišljenja ispitanika ili u onomu što to mišljenje potiče? I još jedno pitanje: što je to što potiče mišljenje tih ispitanika? Možda javna glasila koja nas nastoje oblikovati kao što kovač oblikuje željezo u svojoj kovačnici? Daj, budimo ozbiljni! Što nam mogu pametnog reći bogataši koji nastoje posjeđovati što više tih javnih glasila i učiniti ih takvima da sliče kao jaje jajetu? Ništa! Nama mnogo toga može reći samo Bog, koji nam govori u tišini i jednostavnosti. Slušamo li ga?

Snimila Ljilja Paric

Glasnik MIRĀ

Sve o događajima u Međugorju i odjecima u svijetu i Katoličkoj

Crkvi čitajte u novom

mjesečniku - Glasniku mira.

Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik

Informativnog centra "Mir"

Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira, pišite nam o svojim iskustvima.

Preplatite se na Glasnik mira.

Godišnja preplata (12 brojeva):

30 KM/120 Kn

Satelite:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Medugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 36/653-328 uredništvo
+387 36/653-326 glavni tehničar
+387 36/653-310 marketing

Faks: +387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Krunica
18 h	- U došašcu, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
19 - 20 h	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
	Sv. Misa, blagoslov predmeta
	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

*Ja sam vaša Majka, stoga vas želim
povesti k potpunoj svetosti*

9773265451238